

KREMLIAUS PROKURORO NEATSAKYTI KLAUSIMAI

Sovietų apaštalui pritruko žodžių

Lake Success, N. Y. (LAIC). — Į Jungtinių Tautų dabar vykstančią sesiją Stalinas atsiuntė savo ištikimąjį prokurorą, Latvijos duobkasi "draugą" Višinskį. Šiuo syk tam prokurorui įsakyta apkaltinti ne savo buvusius draugus, nuo Stalino linijos nukrypusius komunistus ideologus ar generalus. Dabar jam įsakyta kaltinti, purvus drabstyti ant Vakarų Demokratijų, pagaliau pasirižusių užkirsti kelią kruvinajam Stalino imperializmui.

Jungt. Tautų plenumo posėdy klaidiai nuaidėjo to Kremliaus prokuroro mesti kaltinimai tariamiems "karo kurstytojams". Į jų, anot Višinskio "podžigateli novoj vojny", sąrašą Maskva įtraukė ne tik tai mus krašto valstybininkus, JAV Delegacijos narius, bet ir eilę organizacijų, laikraščių, firmų — netgi radio komentatorių. Tik kai kuriuos įvardijo. Tikrumoje gi, kaltinamųjų suolan jis bando pasodinti visą musų tautą ir musų demokratiją.

Rugsėjo 26 d. Višinskis sukviėtė spaudos atstovus neva "pasikalbėjimui". Į tą pasikalbėjimą nuvyko ir prie UN akredituoti LAIC atstovai. Per pusantros valandos Višinskis rusiškai pludosi ir dėstė kaltinimus susirinkusiems keturiems šimtam viso pasaulio spaudos atstovų. Tai buvo ne valstybės vyro rimti pareiškimai, bet pigaus rinkos agitatoriaus demagogija, klie-dėjimas. Jis amerikiečiams ir kitiems akis atidarė. Jei kas dar netikėjo, tai Višinskis visame nuogume pademonstravo, kas per baidyklė tas bolševikinis Rytų aliantas ir moderniško bolševiko tipas.

Nuožmus buvo tasai vergijos apaštalas, kol jis iš rašto skaitė savo klie-dėjimus. Tačiau jo smarkumas išgaravo, kai spaudos atstovai apibėrė jį aštriais klausimais. Višinskis prisipažino, kad jų klausimai esą "aštresni" ir už diplomatinės notas. Atsakinėjo arba išsisukinėdamas, arba paaiškinimo vengdamas ir atsakymą nukreipdamas visai kita kryptimi. Veik pusė korespondentų išvaikščiojo "konferencijai" neįpusėjus... Višinskiui piktai žvalgant.

Neori kalbėt apie sutartį su Hitleriu

The New Leader korespondentas, Julius Epstein, paprasė tiesiai atsakyti: buvo ar nebuvo sudarytos slaptos sutartys tarp Ribbentropo ir Molotovo, 1939 m. rugp. rugsėjo mėnesiais? Višinskis nei patvirtino, nei nuneigė tų faktų, o tik išpludo "trockistus" ir kitokius melagius, kurie visko prisigalvoja, kad tik pakentų Sovietų Rusijos geram vardui.

Diplomatas — trilypis grubijonas

Hearsto spaudos atstovė, iškeldama sovietinėje spaudoje kaip tik tą dieną pasirodžiusius šmeižtus prieš USA, kuriuose prezidentas Trumanas prilyginamas Hitleriui, paprasė Višinskį pasisakyti: ar tie šmeižtai savaime neįeina į "karo kurstyčių" kategoriją ir ar šmeižimas pagal sovietų supratimą yra tik "one way street"? Višinskis pirmuoju klausimu atsakė pasisakyti, nes tos dienos sovietinės spaudos dar neskaitė. Į antrąjį atsikirtė, kad šurkštumas Sovietuose esąs "two way street". Gi asmeniškai laikąsis taisyklės: "jei kas mane grubijoniškai užkabina, tai tam tris kart grubijoniškiau atsakinėju, nežiurėdamas kas jis butų".

Užmiršo prancūzų kalbą

Neatsiliko ir "LeMonde", didžiausio Paryžiaus dienraščio, korespondentas. Kalbėdamas per mikrofoną jis prancūziškai pasilaušė — kaip So-

vietai suderina tokias dvi priešingybes: patys pasauliui Sovietai šneka apie tautų savitarpio susipratimą ir jų vidines laisves, o praktiškai nei savo piliečiams leidžia laisvai judėti, nei svertišaliams durų neatidaro. Višinskis į tą klausimą neatsakė neva dėl to, kad prancūziškai nesuprantas. "LeMonde" korespondentas viešai pareiškė apgailėstą, kad Sovietų delegacija neturi prancūzų kalbos vertėjo, o privačiai vėliau pasipiktino tokia veidmainyste: "Višinskis prieš aną karą keletą metų Prancūzijoje vertėsi advokatura ir prancūziškai geriau moka net už mane".

Neatsakyti klausimai

Baigdamas, tikriau nutraukdamas savo tiradą, Višinskis pareiškė, kad palieka neatsakę apie 20 raštų pateiktų klausimų — ateity busią progos dažniau "pasitarti". Tarp jo neatsakytų klausimų buvo trys LAIC direktoriaus adv. K. Jurgėlos angliškai raštu pateikti šie klausimai: "1. Savo kalboje Jungtinių Tautų pilnaties posėdy Tamsta pareiškė, kad sovietų kariuomenių buvimas ne prieš kraštuose (non-enemy states) yra nepateisinamas. Tad kodėl Sovietų Rusija te-belaiko savo ginkluotas pajėgas neutraliose valstybėse — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje?"

"2. Ar nepalaujamos žmonių deportacijos į Sibirą yra Sovietų okupacinio valdymo metodas, ar planinga okupuotų kraštų gyventojų eksterminacijos politika?"

"3. Ką tamsta veiki 1940 m. birželio mėn. Rygoje, Latvijoje, tuo metu, kai Hitlerio armijos žygiavo per Prancūziją ir užėmė Paryžių?"

Sovietų ambasados spaudos skyriaus vedėjai čia pat tuos klausimus išvertė į rusų kalbą ir perdavė draugui Višinskiui. Tačiau pastarajam "pritruko laiko" ir juos atsakyti — po dviejų su puse valandų "monkey business".

Sovietai Boikotuos Balkanų Komisiją

Lake Success, N. Y. — Sovietų atstovas Andrei Višinskis pareiškė Jungtinėms Tautoms, kad Rusija su jos pakalikėms Lenkija, Čechoslovakija, Ukraina, Baltgudija ir Jugoslavija boikotuos Amerikos siulomą komisiją Balkanų Reikalams, už kurią J. T. susirinkime paduota 36 balsai prieš 6. Balsų dauguma Višinskiui nieko nereikia.

Užtaria Roosevelto Politiką

Washington. — Buvęs karo laikais Iždo Sekretorius Henry Morgenthau sako, kad Truman administracija sugriovusi Roosevelto visus planus Europos atsistatymui, kai buvo staiga sustabdyta "Lend-Lease" — parama Europos valstybėms. Anot Morgenthau, jei tas Lend-lease būtų tęsiamas ir dabar, tai dabar nereikėtų siulyti Europai Marshall'o planą.

Gelbėkime Europą, Bet Neskriauskime Savęs

Ithaca, N. Y. — New Yorko gubernatoriaus Dewey sako, kad šiandien Amerika privalo gelbėti badaujančią Europą, bet tuo pat sykiu nepri- užmiršti savo žmonių sveikatos ir gerovės. Kitaip sakant, neskriauskime savęs, nes mus gelbėti nebus kam.

Norite Streikuot — Užsimokėkite

New York. — National Maritime Union suvažiavime nutarta uždėti asmenitus kiekvoniui unijos nariui po \$10, kad sudarius dviejų milijonų dolerių fondą streiko reikalams, jei laivų operatoriai nesutiks su unijos reikalavimais.

Namų Statyba Pabrango 104 Nuoš.

New York. — Apskaiciuota, kad šioje šalyje namų statyba pabrango 104 nuošimčius, lyginant su kaštais buvusiais 1941 metais. Darbas toje srityje pabrango per tą laiką 77 nuoš. Imant pavienius miestus, aukščiausiai pakilo statybos kaštai Wilmington, Del. ir Philadelphia 131%, Harrisburg, Pa. ir Lewiston, Me. 130%, Manchester, N. H. 125%, San Francisco 124%, Los Angeles 122%.

Reikalauš Automobilių Inspekcijos

New York. — Saugumo Taryba pataria, kad New Yorko valstybėje būtų įvesta priverstina automobilių inspekcija bent du kartus per metus. Iš mirtinų nelaimių su automobiliais 18% įvyksta dėl mechaninių mašinų nedateklių (stabdžiai, šviesos, vairas ir kt.).

Cholera Nesibaigia Egipte

Cairo. — Choleros maras Egipte nesiliauja. Iki šiol mirė nuo tos baisios ligos 482 žmonės.

Sąjudis Del Palestinos

Jeruzalė. — Anglijai pasitelkus, kad jos kariuomenė bus atšaukta iš Šventosios Žemės, o Jungtinių Tautų posėdžiuose besvarstant apie Palestinos padalinimą į dvi nepriklausomas valstybes — (viena žydų, kita arabų) — septynios arabiškos valstybės — Egiptas, Užjordanis, Irakas, Sirija, Libanas, Pietų Arabija ir Jemenas — sugrupavo savo kariuomenes Palestinos visuose pasieniuose. Apskaiciuojama, kad tos kariuomenės esama apie 200,000, neskaitant keletą tukstančių partizanų ir apginkluotų pėšikų.

Zydų komitetai kreipėsi į Jungtinių Tautų organizaciją, kad ši sustabdytų arabų grumojimus.

Slaptoji žydų kariuomenė HAGANA skubiai mobilizuojama. Apskaiciuojama, kad Hagana dabar turi gerai apginkluotas kariuomenes 75,000 vyrų. Zydai giriasi, kad jei įvyktų arabų puolimas, Hagana įstengtų apsiginti ir be pagalbos iš svetur.

Arabų bloko jėgos yra tokios:

Egiptas — turi kariuomenės 100,000 su keletu mechanizuotų dalinių ir pusėtinu lėktuvų skaičiumi. Tai stambiausia jėga.

Užjordanis. — turi anglų karininkų komanduojamą leģioną tarp 40,000 ir 50,000 vyrų, su kupranugarių kavalerija ir mechanizuotais daliniais.

Irakas — sakosi turįs arti 40,000 silpnai ginkluotas kariuomenės ir keletą karo lėktuvų.

Syrija — 15,000 kareivių, kuriuos lavino ir apginklavo Prancūzijos karininkai. Karo lėktuvų turi 10.

Libanas — 5,000 kareivių, irgi Prancūzijos karininkų subrganizuotų.

Pietų Arabija — turi tik menkute karaliai saugoti kariuomenę, bet beveik visi šalies vyrai turi ginklus ir išsilavinę kariauti tyruose.

Jemenas — kariuomenės neturi. Tik gyventojai apsiginklavę įvairiais pabulkais. To viso akivaizdoje numatoma, kad arabų sąjunga galėtų pastatyti prieš žydus arti 253,000 tikros kariuomenės.

Vėl Tas Hitleris

Varšuva. — Čia teisiama už karo nusikaltimus Vokietijos lakunas kap. Peter Baumgart sako, kad 1945 m. balandžio 26 d. jis vairavo lėktuvą, kuriame išskrido Hitleris su savo merga Eva Braun į Daniją. Palikęs Hitlerį su merga Danijoje, Baumgart grįžęs į Vokietiją ir daugiau apie Hitlerį nieko negirdėjęs.

Popiežius Talkininkaus Prezidentui

Washington. — Prezidentas Truman susitarė su papiežium Pijū XII veikti išvien pasaulinės taikos sudaryme. Spėjama, kad papiežius melsis, o prezidentas politikaus.

Seoul, Korėja. — Korėjos tautinės organizacijos prašo, kad Amerikos kariuomenė panaudoš Korėjoje, nes kitais šalį užvaldytų komunistai.

Amerika Neturi Sovietiškų Tikslų

Washington. — Prezidentas Trumanas pareiškė spaudai, kad atgaivinto Internacinalo įtarimai buk Amerika bandanti užviešpataut svetimas valstybes — neatitinka tikrenybei. Viskas, ko Amerika siekia ir ko trokšta, sako Trumanas, tai pastovi taika ir visų tautų gerovė pasaulyje.

Lewis Gali Netekt "Darbo"

San Francisco. — Darbo Federacijos vykdomoji taryba žada siulyti suvažiavimui pataisą prie konstitucijos, kad būtų panaikinta tos organizacijos 13 vice-pirmininkų pareigunavimas. Jei tokia pataisa būtų priimta, tai vienuoliktasis darbo Federacijos vice-pirmininkas John L. Lewis, kuris griežtai priešinosi Tafto-Hartley prieškomunistiniam įstatymui, netektų savo "darbo" — pelningos vietos darbininkų vadovybėje.

Albanija Nužudė 16 Tautininkų

Praha. — Iš Jugoslavijos pranešama, kad Albanijos raudonoji vyriausybė nužudė 16 buvusių parlamento atstovų, nutelstų už "išdavystę ir sabotažą", teikiant žinias Anglijos ir Amerikos atstovams Tiranoje. Pasmerktųjų 3 pakarti, o 13 sušaudyta.

Tai Bent Skuba!

Cleveland. — Skraidymo ekspertai paskelbė, kad radio kontroliuojami Amerikos lėktuvai jau gali skristi per valandą pusantrą tukstančio mylių skuba — dusek greičiau, negu garsas. Anglijos raketiniai sviediniai pasiekė tik vieno tukstančio mylių skubą.

Žaislai Taipgi Brangsta

New York. — Kalėdiniai žaislai šiemt bus pabranginti 10%, jei ne daugiau, sako Amerikos Žaislų Institutas. Kai kurie mechaniški žaislai, kaip pirmiau kaštavo \$1, ar \$2, jau dabar parduodami po \$4, ar net \$10. Nemaloni žinia jaunuoliams.

Reikalauja Darbų Invalidams

New York. — Netekusių darbingumo karo veteranų komitetas atsišaukė į visuomenę, kad šamdytų į tinkamus darbus karo invalidus, tuomi atsidėkojant už jų pasiaukojimą žmonijai.

Jauna Pianistė

Chicago. — Margaret Rozarian Harris, trijų metų negrytė grojo savo pirmame koncerte. Ji labai gražiai paskambino Bacho, Schuberto ir kitų klasikų 14 kurinij.

Javų Perteklius Sovietuose

Maskva. — Sovietų Sąjungos septyniadesimts septyni apskričiai supylė valstybei ne tik paskirtą javų kiekį, bet dar davė daugiau, negu reikalauja.

NENAİKINKIME SAVO TIKROSIOS STIPRYBĖS

Statydami laikinas palapines, negriaukime pastovijų tvirtovių

Karas visada sukrečia visų kariaujančių šalių žmonių gyvenimą. Del praėjusio karo dar ir šiandien kenčia daug tautų, žmonių, tarpe jų ir musų senoji tėvynė ir musų tauta.

Amerikos lietuvių gyvenimą karas irgi palietė. Tiesa, materialiai Amerikos gyventojai nuo šio karo nė kiek nenukentėjo; atvirkščiai — dar daug daugiau pralabo. Kraštas liko karo nepaliestas, nesugriautas. Tik padidėjo Valstybės skolos ir viena kita šeima liudi savo karžygio netekusio gyvybės karo laike.

Po karo Amerikos lietuviai, išgirdę apie skaudžius musų tautos pergyvenimus, apie brolių nelaimes, budami patriotai ir jautrus žmoniškumo, be jokių svyravimų ėmėsi pagalbos darbu. Tautos nelaimė suvedė į vienybę visų pakraipų žmones. Tas visas labai kilni ir graži. Tik viena bėda, kad mūsų veikėjai, užmiršdami seniasias organizacijas, kurios išgyveno jau dešimtmečius, kurios ekonominiai buvo stiprios, kurios buvo lietuviybės druska ir tautiškuo tvirtovės, ėmė kurti naujas organizacijas ir jų vardu šaukti ir kalbėti į tautą.

Gal but, kad tas irgi labai gerai ir labai graži, kad tautos ir brolių nelaimės pastato pirmoje vietoje, tik gaila ir skauda, kad seniasias organizacijas, lyg nereikalingas ir nenaudingas, ar visai nereikšmes, nustumė į šalį. Todėl, svarstant musų veiklos klausimą, galima drąsiai tvirtinti, kad karo banga palietė ir lietuvių gyvenimą ir musų stiprybę Amerikoje.

Bukime atviri. Dar metai kiti ir patsai gyvenimas įrodys ir įtikins, kad visa tai, kas buvo sukurta laike karo, bus nebereikalinga, kaip kad valstybei nebereikalinga kariuomenė. Kariuomenė anksčiau buvo karo laimėtoja, o po karo pasidaro valstybės tik našta. Lygiai taip yra ir su laikinomis, karo laiku atsiradusiomis organizacijomis. Jų vietas turės vėl užimti senosios ir pastoviosios organizacijos, kurios turi nepajudinamus pamatus, bet kurios dabar pamirštos ar atstumtos į šalį.

Mes nesmerkiam laikinųjų organizacijų ir nesakome, kad jos buvo nereikalingos. Laikas, jo reikalavimai jas pagimdė, bet dabar ateina kitas laikas, kada mes viską turime peržiūrėti ir pasvarstyti. Kai gyvenimas grįžta į normales vėžes ir kai senosios organizacijos iškenčė karo laiką nori normaliai pradėti darbą, jos turi kelti savo balsą, reikalauti savo teisių, nes turi vykdyti tai, kas joms per ilgą praeties ir ateities laikams pažadėta. Jos dešimtmečius gyveno ir gal šimtmečiams liks gyvos, todėl jos turi tęsti joms patikėtą darbą.

Viena iš tokių seniausių organizacijų yra SLA. Visi SLA veikėjai ir darbuotojai iš S. L. A. buvo tiesiog atimti ir nukreipti kitai veiklai. Kad musų veikėjai dirbo kitiems, t. y. bendriems tautos reikalams, mes galime tik didžiuliais ir juos užgirti, bet dabar norime, kad pradėtų atsimiti ir savo SLA.

Mes tikime, kad visi naujų organizacijų vadovai, kurie taip pat yra ir senų organizacijų vadovai, ši iškelta musų klausimą gerai supras. Jie irgi mato, kad naujosios, laikinos organizacijos smarkiai pakirto veiklą senųjų stipriųjų organizacijų. Užmigdydami ar silpnindami seniasias organizacijas smarkiai ir skaudžiai nusikalstame lietuviybei. Todėl drauge su šių dienų reikalavimais, turime nepamiršti ir senųjų organizacijų.

Ragina Apisaugoti Bataano Pasikartojimų

Washington. — Kariuomenės vadovybė sako, kad šios tautos saugumas pareina nuo gerai išlavintos ir moderniškai apginkluotos Tautinės Gvardijos (National Guard), kuri turėtų būti visuomet paruošta veikimui. Tokia kariuomenė turėtų but nemažesnė kaip 682,000 vyrų, kasmet tinkamai papildoma. Tik tuo būdu tauta bus apsaugota nuo Pearl Harbor ir Bataan nelaimių pasikartojimo.

Pasibaigė Sensacinė Byla

Santa Ana, California. — Prisiekiusiųjį teismas išteisino Beulah Louise Overell ir jos meilų George Gollum, kuriu du buvo kaltinami nužudę tos merginos tėvus užtai, kad šie nenorėjo jos išleisti už Gollumo. Tėvai buvo užmušti sproguos bombai jų laive, kuomet jaunuoliai buvo išėję į miestą.

Riečia Komunistų į Ragą

Montgomery, Alabama. — Šios valstybės gubernatorius James E. Folsom pasirašė įstatymą, kuris uždraudžia Komunistų Partijai veikti Alabamos valstybėje.

New York. — Dienrašty The News vienas skaitytojas rašo: "Badas yra daug pragaistingnis už atominę bombą. Duokite šios šalies žmonėms ekonominį saugumą, tuomet neprigis pas mus jois komunistas".

Visi Dalyvaukite Susivienijimo 60 Metų Jubiliejaus Vajuje

Vajaus Komisija:
ADV. W. F. LAUKAITIS,
P. DARGIS,
DR. M. J. VIKIKAS.

SUSIVIENIJIMO ATEITIES KELIAI

SPECIALIS TEVYNĖS SKYRIUS

Šis skyrius įvestas SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus Komisijos nutarimu ir skiriamas Vajaus reikalams ir Susivienijimo fraternalių naudų veidui pūsti.

Vajaus Vedėjas
S. E. VITAITIS

Ši Skyrių Veda
DR. P. DAGYS

Te auga SLA lietuvių džiaugsmui

Kada mes atvykstame į miestą, mes pamote daug įvairių namų. Vieni jų mažesni, kiti didesni. Visi didieji ir puošnieji pastatai, kaž kaip, netyčiomis, patraukia mūsų akį. Mes grožiojamės dėl jų didumo ir gerai suprantame kodėl jie tokie didingi, kodėl vilioja mūsų akį. Žinome kad juos statant teko įdėti daug daugiau ir visokios medžiagos.

Visa žmonija su savo visu gyvenimu yra lyg ir miestas. Vieni žmonių, savo išlavimu, savo gyvenimo patyrimais, savo galvojimu yra mažesni, kitus galime lyginti miestų didiesiems pastatams. Šie žmonės daug gyvenimo išminties, patyrimo mokslo yra įdėję į save. Jie pirmąją žmonijos gyvenime, jie patraukia visų dėmesį. Nesimokines nė vienas negali būti nei inžinieriumi, nei gydytoju, nei astronomu ir tt. Nesimokines net paprasto amato negali būti amatininku, nors čia nereikia jokios aukštosios matematikos ar kitokių mandrybių žinoti.

Kaip su miestais, žmonėmis, taip lygiai yra ir su organizacijomis. Jei organizacija turi daugiau narių, daugiau kapitalo, gražias kilnias idėjas ir jas sąžiningai ir nepailstamai vykdo, ji yra nelyginant miestų didieji pastatai, kurie patraukia visų pračių akį.

Mes, Amerikos lietuviai, turime ne vieną tokių organizacijų, kurios jau dešimtmečius gyveno, kurios patraukė ne svetimų, bet mūsų tautos narių dėmesį, ir širdis! Viena tokių seniausia ir didžiausia organizacijų yra SLA. SLA visais laikais buvo mūsų išvijos pagalba gelbėtojas, globėjas, o lietuvių garbė ir pasididžiavimas. SLA tai mūsų neregimas tautinis miestas, pastatytas iš lietuvių pasišventimų, meilės senajai tėvynei ir garbės lietuvių tautai. Todėl ji yra pati puošnioji, didžioji ir gražioji mūsų pilis.

Gyvenimas, kaip upės vanduo nestovi vietoje. Mes irgi negalime pasilikti stovėti ir džiaugtis tuo, ką mūsų pirmtakumai sukūrė. Mes turime augti vis stiprėti. SLA nėra vieno asmens reikalas, bet mūsų visų vienybės, galybės, savitarpės pagalbos ir broliškumo reikalas. Todėl visi turime savo SLA ne tik saugoti, mylėti, bet ir visomis jėgomis auginti. Kiekvienas S. L. A. narys te atina į pagalbą naujų narių vajaus organizatoriams, kad per šį vajų prirašytume kuo daugiausia narių.

SLA mūsų miesto gražusis ir didysis pastatas. Ilgus amžius jis džiaugsmingai turi patraukti ne tik mūsų visų akis dėmesį bet ir širdis. SLA tokiu tikrai pasiliks, jei visi dirbsime ir veiksime tik dėl jo.

Tremtinių viltys – SLA Emigrantų Fondas

Kad jau per daug apkarto tremtiniams (DP) gyvenimas, tą mes visi jau labai gerai žinome. Visoki mūsų pagalba jiems permenka? Grįžti į tėvynę jie negali. Tik vien imigracijos klausimas juos išgelbės iš to skurdo ir vargo. Imigracijos durys į Ameriką jiems bus atidarytos. Todėl visi rūpinkimės ir padėkime jiems skubiai susitvarkyti visus reikalingus dokumentus. Pasirūpinkime sukelti bent kiek šiam reikalui aukų. Visas aukas SLA nariai, kuopos ir apskrčiai skirkite tik Emigrantų Fondui.

Apie DP gyvenimą žemiau talpiname K. Gilaudo eilėraštį, kuris buvo skaitytas per Detroit radio.

MANO ATSAUKIMAS

O broli Lietuvi Amerikos žemėj, likimo apgintas nuo priešų žiaurių, atjauksi gi tą, kas klajonėj benamėj, lyg blaškomas lapas rudens sukurių.

Kai mūsų tėvynėj sutemo padangė ir Laisvė pargriuvo po smugiais žiauriais, turėjo apleistą mūsų motiną brangią jos sunys varguoliai didžiuliai buriariai.

Vieni, lyg vergai, užkaltauose vagonuos į Sibiro speigą nuo žemiau tremiami, ten darbo stovyklų vergijoje, be duonos, jie žusta šventų kankinių mirtimi.

Juos skyria nuo mūsų uždanga geležinė, mes esam bejėgiai jiems ranką ištiest; negalim parblokti tą šmėklą mirtinę ir kenčiantį brolių paguoda paliest.

Kiti mūsų broliai audros sukuriuose, tikėję vylingais "didžiū" pažadais, tikėję, kad Laisvė atgims pelenuose, iškydo sutikti ją vargo takais.

Tikrovės šalnoj jų viltys nuvyto, kaip rudenį vysta gėlė trapi; Europos tamsoj jie ilgėjosi ryto — jiems metė į veidą tik vardų DiPi.

Sutiko juos skurdas ir paniekų bangos, beteisio benamio sunkioji dalia, į juodąją nevirtį kelias jų rangos, tremtiniui vadintis žmogum nevalia!

Tremtinių barakuose siautėja badas, nejaugi mums brolių verksum negirdėt, nejaugi mūsų širdys bus šaltos, kaip ledas — jiems galim, jiems norim, jiems turim padėt!

Mažyčiai vaikučiai ten pieno nemato, ten motinos graudžiai sau lauzo rankas, matydamos nykstant vaikučių sveikatą, apverkdamos pikto likimo aukas.

Džiova ten ateina puošnia karalaite ir kviečia jaunimą skubėt į kapus: ne rožės mergelėms veidelius įkaitę — džiovos pabučiavimas spindi šiurpus.

Ten mūsų tautos atkalkus atžalynas, ten mūsų tautos karaliai minties; juos skurdas ir badas, džiova juos naikina; jie taip reikalingi darbams ateities!

Į tamsą barakų, kur siautėja vargas, kas spindulį meilės, pagelbos numes? Te mūsų šalpa bus jiems angelas sargas! Juos galime gelbėt tik mes, vien tik mes!

O broli Lietuvi Amerikos žemėj, atmintk — tavo brolis dėl priešų žiaurių netekęs tėvynės, klajonėj benamėj, lyg blaškomas lapas rudens sukurių.

Tebunie mūsų rinklavos mūsų paradas, negalim mes delsti, negalim tylėt, nebus gi mūsų širdys bejausmės, kaip ledas — mes galim mes norim, mes turim padėt!

Kastytis Gilauda.

Velionių Dr. Juozą Toliušį prisiminus

Ne vienas Lietuvos gyvenimo žiburys užgeso karo metu visai nepastebimai. Iki šiol niekur nėra paminėta tauraus lietuvių vet. gyd. Dr. Juozo Toliušio tragiška mirtis. Pirmomis rusų-vokiečių karo dienomis jis buvo vokiečių dalinių nužudytas.

Pirmą negu kalbėti kuriuo būdu tai įvyko, norėčiau keletą žodžių pasakyti kas buvo velionis Juozas Toliušis.

Dr. J. Toliušis gimė 1896 metais Pamulio kaime netoli Tauragės, ukinkų šeimoje. Jam dar mažam esant, mirė tėvas. Liko būrys vaikų. Energinga ir skaitaus proto motina užsispyrusiai siekė visiems vaikams duoti aukštąjį mokslą.

Juozui baigus Tauragės gimnazijos 7 klases, prasidėjo pirmasis pasaulinis karas, kuris nutraukė mokslą.

Vokiečiai šiame kare taip pat emė Lietuvos žmones prievartos darbams į Vokietiją. Norėjo paimti ir gimnazistą Juozą. Ilgai jam teko slapstyti. Pagaliau pasitraukė toliau nuo namų ir slapta mokė vieno ukinko vaikus.

Pasibaigus karui, grįžo į tėviškę ir tuoj buvo pakviestas į Tauragės apskrėčio valdybą pagelbėti dėti pagrindus nepriklausomai Lietuvai.

Neilgai jam čia teko dirbti. 1919 m. M. Sleževičius šaukė visus Lietuvos vyrus prie ginklo, kad apgynus Lietuvą nuo besiveržiančių į Lietuvą bolševikų ir lenkų.

Ilgai negalvojęs, Juozas stoja į kariuomenės eiles; baigia karininkų mokyklą, dalyvauja kovose prieš bolševikus ir lenkus.

Kaip šarvuoto traukinio karininkas patenka du kartu į lenkų nelaisvę. Bet energingas ir pasišventęs lietuvi, Juozas abu kartu pabėga iš nelaisvės ir grįžta į savo pulką, kad vėl ginti Lietuvą.

Pagelbėjęs iškariauti Lietuvai nepriklausomybę, grįžta prie mokslo. Baigia Kaune suaugusių gimnaziją ir Kauno universiteto veterinarijos fakultetą.

Kaip gabią dydytojų universitetas pasiūlo jam dirbti prie universiteto ir ruošti profesurą.

Tačiau jis veržiasi arčiau prie žmonių, arčiau prie kaimo. Valdžia jį paskiria Tauragės apskrėčio, o vėliau Pagėgių apskrėčio veterinarijos gydytoju.

Dar budamas studentu, jis su dideliu pasišventimu pradeda rūpintis ukinkų gerbuviu. Tuo tikslu organizuoja Tauragėje ukinkų kooperatyvą "Laisvė", kuris visą laiką velioniu vadovaujant, išaugo į didelę prekybos įmonę, kuri aprūpino ukinkus visokiomis reikmenimis ir supirkdavo iš ukinkų ukio produktus.

Kaip gabus kooperatininkas jis buvo nuolatiniu Lietuvos Žemės Ukio Kooperatyvo Centro valdybos nariu ir pagaliau buvo pakviestas į centrą užimti vyriausio direktoriaus vietos.

Velionis Juozas visą savo amžių buvo ištikimas Vinco Kudirkos idealams, priklausė Valstiečių Liaudininkų partijai. Buvo visomet tolerantiškas kitų įsitikinimų žmonėms. Tik neapkentė diktatūros. Todėl jis buvo kalinamas diktatūros iš dešinės ir diktatūros iš kairės.

1940 m. bolševikai okupavę Lietuvą, Dr. J. Toliušį "kaipo visuomenei pavojingą žmogų" įmeta į Tauragės kalėjimą.

Enkavedistai su juo taip pat žiauriai elgiasi, kaip ir su kitais. Nuolat mėtė į karcę, tenka badauti, kęsti šaltį ir pakelti didžiausią panikinimą ir prievartavimą tarėdymo metu.

Sunkiomis gyvenimo valandomis velionis niekuomet nenusiminė, niekuomet nepalužo dvasia ir neprarado geros nuotaikos. Jis ragindavo ir kitus laikytis ir nepasiduoti nusesiminimui.

Prasidėjo vokiečių-rusų karas. Negalėtingai buvo bombarduotas Tauragės miestas. Artilerijos sviediniai apgriovė kalėjimą, užmušė keliolika suimtųjų ir du kalėjimo sargus. Kai kiti sargai išbėgiojo, suimtieji išlaužė kalėjimo duris ir pabėgo. Pabėgusiųjų tarpe buvo ir Toliušis.

Vokiečiai Tauragės miestą paima po keletos valandų kovos. Rytojaus dieną karo komendantas įsako susirinkti visiems miesto gyventojams, kad išsirinktų miesto majorą ir jo padėjėją. Miesto gyventojai miesto majoru siūlo Dr. Toliušį. Jis nesutinka. Bet, matydamas žmonių norą, pagaliau sutiko būti renkamas majoro padėjėju.

Tuoju po rinkimų jis su majoru išvyksta apžiūrėti dar tebedegantį miesto. Miesto gatvėse voliojosi civilių žmonių lavonai. Reikėjo skubiai pasirūpinti laidojimu. Beinaut pro vieną namą, Dr. Toliušį ir majorą suima vokiečiai esesininkai ir įsako eiti į namo vidų. Dr. Toliušis eina pirmas, antroju miesto majoras, o jų užpakaly naciai kariai. Užlipus į namo trečią aukštą, vokiečiai paleidžia Dr. Toliušį ir nugarą mirtiną šuvį. Jis nuvirsta net nesudėjavęs.

Vokiečiai žudikai, norėdami nuslėpti nuo žmonių garbingo žmogaus nužudymą, kitoj gatvės pusėj surado 80 metų amžiaus gydytoją Šapiro, kuriam paliepė čia pat darže iškasti duobę. Gydytojas Šapiro pareiškė esąs senas. Be to, jis turįs teikti pagalbą kaip gydytojas daugeliui sužeistų žmonių laike mušio.

Už tai vokiečiai nušauka ir Dr. Šapiro.

Pagavę gatvėje keletą jaunų vyrų, paliepia jiems iškasti didelę duobę, į kurią įmetė lavonus daktarų Toliušio ir Šapiro ir įvertė vieną užmuštą arklį.

Žaibo greitumu sužinota, kad Toliušis nužudytas. Pradėta ieškoti lavono. Lavonas surastas trečią dieną ir palaidotas Tauragės kapinėse.

Taip baigėsi šio tauraus, energingo ir daug žadančio Lietuvai žmogaus gyvenimas.

Tegul buna jam lengva Lietuvos žemėlė.

Aš tikiu, kad ateis kada laikas ir bus ant velionies Juozo kopo pastatytas paminklas, bylojans apie vokiečių barbariškus žygius Lietuvoje.

Jonas Zemaitis.

LOOK AT THE RECORD

With
Vitalis Bukšnaitis

Many readers of this column have shown considerable interest in the recent proposal to have a get-together of non-delegate members while the Alliance Convention convenes in Boston next June. While most of them feel that it is a bit too early to know whether or not they'll be able to attend, all are enthusiastically in favor of such a conference, and the general impression, expressed in their letters, is that if such a conclave actually takes place, they would feel very badly if they were unable to attend.

So far most of the letters have discussed the purpose of the proposed gathering, and all are agreed that the primary purpose would be to provide members with an opportunity to meet from various parts of the country who might have similar desires, ambitions, aspirations, inclinations, and interests in Lithuanian American activities. Particular stress is being placed upon the desirability to keep such a conference as completely free from any kind of political agitation as possible.

Pranešimai Vajaus Vedėjo Raštinės

Konversijos ir SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus organizatorių, prirašusių nemažiau 3 narius, Centru prisiųstais naujais nariais ir užrašyta apdraudus suma stovis yra sekantis:

	Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	16	\$9,000
A. K. Martinas, 371 kp., Cambridge, Mass.	15	9,250
P. Žilinskas, 75 kp., Los Angeles, Calif.	14	7,750
M. Kayokas, 304 kp., Buffalo, N. Y.	7	4,000
J. Overaitis, 352 kp., Detroit, Mich.	6	2,500
A. J. Matulevich, 216 kp., Erie, Pa.	6	2,000
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	6	1,600
M. Aftukienė, 75 kp., Los Angeles, Calif.	6	1,400
A. Dzimidis, 11 kp., Waterbury, Conn.	5	3,400
J. Yokubynas, 236 kp., Toronto, Canada	4	3,000
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	4	2,750
P. Šukys, 14 kp., Cleveland, Ohio	4	2,000
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	4	1,750
N. Mockus, 75 kp., Los Angeles, Calif.	4	1,600
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	4	1,500
J. Swipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	3	1,750
Ellen Slivynas, 370 kp., Philadelphia, Pa.	3	300

Šią savaitę Centre gauti sekanti organizatorių veiklos daviniai:

J. Zemantauskas, 11 kp., Waterbury, Conn. 1
A. J. Zalatoris, 36 kp., Chicago, Ill. 1
J. Overaitis, 352 kp., Detroit, Mich. 2
Tai pradžia spalio mėnesio kuopų susirinkimuose priimtų aplikantų pasiekusių Centrą. Be abejonės bus daugiau aplikantų sekančių kartu. Dabar prisiųsti aplikantai padėties pastoviam sąrašė nepakeitė, išskiriant tik tai, kad SLA 352 kuopos organizatorius, brolis J. Overaitis, palipo žymiai aukštesnį organizatorių sąrašė.

Vajaus Vedėjo raštinę pasiekusios neoficialės žinios pranašauja, kad sekančių kartu gali būti labai žymių pasikeitimų Vajaus fronte, gali net vyriausio Vajaus vadovi tapti visai naujam organizatoriui. Turime tikrų žinių, kad jau baigia organizuoti naują moterų kuopą Pittsburghe, Pa., iš nemažai skaičiaus aplikantų. Kokis tas skaičius yra, be abejonės sekančių kartu jau žinosime.

There is a good deal of interest in the benefit which our local activities would derive from an exchange of views and experiences enjoyed by those who participate in similar activities of Lithuanian American communities located all over the nation. It is felt that a comparison of notes regarding the activities of each community represented would help considerably in improving the caliber of such activities in every community. A discussion of local problems might easily reveal that similar problems had been satisfactorily solved elsewhere, and this, too, would be beneficial.

There is a good deal of sentiment in favor of making something more permanent of the proposed conference than just an opportunity to get together for an interesting session and then disband, hoping that Lady Luck would throw us together again. This sounds like a great idea, and perhaps it would be possible to establish some sort of a Central Contact Point, through which all attending members could continue to maintain permanent contact after returning to their localities.

This is just the beginning of the discussion, naturally, and it is hoped that more of you interested members will enter into it in order that all possible angles might be considered before final plans for the Conference are drawn up. Although there is still plenty of time for formulating the final plans, it is not too soon to start the ball rolling in that direction, if we are to arrange for the most interesting kind of conclave we are capable of. Just jot your ideas on a penny post card and send it in.

It would be a good idea, however, not to delay too long in letting us know when you decide that you can be with us for this Conference, so that appropriate arrangements could be made for hotel or other accommodations you might require during your visit to Boston next June. It is advisable to make reservations for such accommodations at least a month before the Conference takes place, and it may be that special rates might be negotiated, which would be of advantage financially.

Of course, those of you who intend to attend the Convention as Delegates from your local Lodge should start making your preparations right now. First of all, you'll have to get your Lodge to elect you, and since any member in good standing for more than a year is eligible to be elected to this position, the competition is likely to be pretty keen. Newly organized Lodges may elect as delegates members who have been in good standing for six months or more.

However, if after all your efforts you find that you weren't successful in your quest of the Delegate's job, you'll still have a good reason to visit Boston during the Convention, if this proposed Conference takes place as proposed. After all, the main object of the Conference will be to provide an opportunity for all rank and file members of the Alliance who are interested enough to do so, to get together and talk things over, as well as to meet the most prominent Lithuanian Americans in the nation.

Let's get your reaction to this proposed Conference. Write to me at my home address: 111-02 111-th Street, Ozone Park, 16, New York. I'll gladly acknowledge all communications, and if you so desire, your name will be withheld during the discussions which will appear in this column regarding the subject. Don't hesitate to express your honest opinions regarding any phase of the proposed Conference of Interested Non-Delegate Members of the Lithuanian Alliance of America.

Keliai iš Vokietijos Tremtiniams vis dar uždaryti

JAV konsulatui tremtinių dėmesio centre Sunkus lietuvių tremtinio gyvenimas Vokietijoje, bet keliai iš Vokietijos dar sunkesni. Tris metus iškentėję D. P. stovyklose, vokiečių visą laiką niekinami, anksčiau UNRRAos, o dabar IRO beveik neužtariamai, mūsų žmonės ieško kelių į tikresnes vietas, kur jie galėtų saugiai gyventi, dirbti ir kurti. Savaime suprantama, kad lietuviai tremtiniai daugiausia giminių turi Amerikoje ir Kanadoje. Į ten eina ir iš ten ateina pilni ilgesio laišškai, siuntiniai. Toji užjūrio šalis tremtiniams atrodo, lyg tas rojus. Apie Ameriką ir Kanadą galvoja kiekvienas, kaip apie pažadėtąjį kraštą, kurio vaizdai tremtiniams net sapnuose aplyti ir į kurį patekti kiekvienas stengiasi visomis priemonėmis. Todel ir pranešimų metu ir atskiruose pasikalbėjimuose kiekvienas vis to pačio klausia: kaip patekti į Ameriką ar Kanadą ir ką reikia daryti, kad ten patekti tikrai būtų galima. O, iš tikrųjų, dabartinė aplinkybė, prie dabartinių emigracijos įstatymų ir menkų kvotų šis visuotinis tremtinių noras yra stačiai neįvykdomas, ir laimingieji, kuriems išvykti į užjūrį pasiseka, visų likusiųjų yra palaidimi giliai atodūsiais, kodėl jam pasisekė, bet ne man.

Visi JAV konsulatui Vokietijoje apgulti tremtinių. Vargšai tie konsulai ir tie konsulatų tarnautojai, bet dar didesni vargšai tie žmonės, kurie nuo ankstyvo ryto iki vakaro stovi ilgose eilėse konsulatų koridoriuose ir laukia. Laukia labai mažytės galimybės, lyg loterijoje, kur iš tukstančių vos du trys laimi. Motinos, stovėdamos su kūdikiais eilėse, čia pat juos maitina ir pervysto, kiti vėl, atsinešę maisto, kąsnoja. Visi stumdomi, veržiasi, dažnai apsišara. Pasiklausyk tik, apie ką jie kalba. Visokios istorijos, įvairios žinios, informacijos. Vieni sako, esą tuoj bus karas, o kiti čia pat kalba apie kažkokius dokumentų klastojimus, kyšius. Kai paklausai, kame tu kalbų pagrindas, kas, kur kada... niekas nieko nežino. Vienai tik spėlioja, kiti padailina, o jau treti priima už gryną pinigą. Taip atsiranda gandai ir gandėliai. Ir kai priekambaryje visų kalbų prisiklausai, atrodo nebeš pasaulyje teisybės, nebėra užuojautos.

Iš tikrųjų, gi kai kurie išvažiuojančiųjų tyčia sakosi patepę, norėdami pasirodyti, kad buvo apskresni. O, iš tiesų, nei davė nei ką, tik taip sau pasigyrė ir tuomi užnirgavo kitus pasiulyti. Ir kas tik pasiulė, nusvilo ir neteko bet kokio šanso patekti į U. S. A.

Bet yra ir tikresnių istorijų, kurios kartais atrodo nesuprantamos. Vienų ir kelių tukstančių dolerių afidavitai geri, o kiti ir už 50,000 neuženka. Kartais, kai tik didesniai šeimai tenka eilė išvažiuoti, tuoj surandamos kurio nors šeimos nario plaučiuose sukalkėjusios dėmės, o senutės paraudusios akys pripažįstamos užkrėstos trachoma. Kai žmonės patikrina pas kelis daktarus, tie nesuranda nei džiūvos nei trachomos. Bet laikas nutęstas ir, žiūrėk, atstumtųjų vieton išvažiuoju jau kiti.

Bet reikia išklausti ir antrąją pusę

Tik spėji peržengti konsulo kabineto sienelę, ir vaizdas jau visai kitas. Ant stalo guli tukstančiai prašymų, o kvotos numeriai vos keli. Atrodo, visi prašantieji vienodi ir turi lygias teises, bet leidimą vistiek tegali gauti tik keli. Simtai pasilieka nepatenkintų ir kaltina tą laimingąjį, kad jis "mokėjo praeiti". Savaime suprantama, kad viename konsulate emigracijos taisyklės yra prasipletusios, kitame susitraukusios. Vienur į jas žiūrima taip, kitur vėl kitaip. Vieni priima aplikacijas tik su afidavitais, kiti ir be afidavitų. Žinoma, tremtiniams sunku tarp visų tų skirtumų susigaudyti ir todėl dažnai atsitinka taip, kad vieni, anksčiau afidavitus gavę, bet vėliau aplikacijas užpildę, pasilieka, o tie kurie afidavitus gavo vėlai, bet aplikacijas užpildė anksčiau, išvažiuoja. Pasirodo, kad stūnčiant afidavitus, reikia kartu pasiūlyti tremtiniams ir paaiškinimus, kad jie susigaudytų.

Pasitaiko tokių, kurie nori išvažiuoti į Ameriką jau trys metai. Vazinėja, sukasi, kaltina visus, o kai paklausai: "Ar išpildė aplikaciją, ar buvai konsulate?", atsako — ne. "O kodėl?" — "Nežinau".

Yra ir tokių, kurie su giminėmis Amerikoje susirašė jau 1945 metais ir gavo pažadą, kad jiems bus pagelbėta. Jie padavė aplikacijas, dabar jau susilaukė kvotos numerį, bet giminės afidavitų nesuėmė. Sako, daugiau giminių atsiradę ir jiems taip pat reikia. Ir žmogus, sulaukęs savo eilės, turi ją perleisti kitiems. Toks žmogus jaučiasi lygiai taip, kaip anas, kuris būtų ištraukęs laimingąjį loterijos bilietą, bet kuriam nebūtų atiduotas laimė. Mažiau taip pat

kelis laiškus, pirmuosius iš Amerikos giminių gautus, kur viskas taip širdingai atrodo ir duota tvirtų pažadų, bet vėliau amerikiečiai giminės ir tremtinio laiškus nebeat-sako. Matyt, nebegauna tie gerieji dėdės ir tetulės savo giminių tremtyje laišku, yra ten kas juos perima ir rupestingai nuslepia.

Dažnai kaltinam, kad kitos tautybės dominuoja. Bet kai iš arčiau pasižiūriu, aš tų tautybių nebekaltinu. Matau tik, kaip mes mažai dirbam, kiek pas mus mažai supratimo ir kartais noro tikrai pagelbėti ir kaip mes kartais be reikalo užmetam tiems, kurie už mus geriau dirba. Jeigu kiekvienos dvi amerikiečių lietuvių šeimos pasiimty atsakomybę ir rupintusi viena tremtinio lietuvių šeima Europoje, mūsų problema būtų lengvai išspręsta. Ir tai nereikalautų nei tiek vargo nei tiek kapitalo. Nereikėtų net, kad visi įsitrauktų. Užtektų tų pajėgesniųjų. Man kartais skaudu, kada bauduja, prašo afidavitų, kada kvotos numeris yra aiškus, nes prašantis yra gimęs kur Suomijoje ar Rusijoje. Tremtinių turi moralinės ir juridinės teisės prašyti savo dėdžių pagelbos, bet dažnai gauna tik fotografijas, kurios jiems parodo, kaip gražiai tie dėdės atrodo ir gyvena, o kartu pasako, kaip mažai atjaučia. Tremtiniai ateina pas mane ir klausia: "Ar tikrai jie negali?" Ir kartais aš, kuri jau daug ką pažįstu, suabejojau. Bet ne viskas yra bloga. Yra tikrai gražių ir kilnių pavyzdžių. Vienas lietuvių amerikiečių man rašo: "Jeigu visas tas reikalas priklausytų mano finansų, aš padėsiu". Tai buvo p. Bačiūnas. Ir daugiau yra tokių, kurie visą yrą atidavę, kad tik padėtų. Apie juos lietuvių tarpe garsiai kalbama, jie atstovauja šiandien Amerikos lietuvių, jais didžiuojasi broliai tautiečiai ir jų giminės Europoje. O apie anuos kitus, jų giminės tremtiniai mane pasikvietę į šalį tik pašnibždomis paklausia. Bet apie tai plačiau pakalbėsiu, kai grįšiu.

Norėdami pagelbėti sau, kenkia visiems

Konsulatui Lietuvoje gimusiems gali tik tiek vizų duoti, kiek jie turi kvotos numerį. Nemanau, kad visi keturi konsulatui Vokietijoje per metus gautų daugiau negu 200 kvotų numerių. Likusieji padalinami viso pasaulio konsulatams. Į tos nedidelės kvotos skaičių įeina dar našlaičiai. Jie paima gerą dalį kvotos, kuri galėtų tekti mūsų giminėms, nes našlaičiai turi pirmenybę. Tuo būdu kvotos numerį lieka labai mažai. O giminės aliarmuoja, rašo laiškus. Konsulatui pilni kongresmanų ir senatorių prašymų, bet konsulai vistiek patenkinti visų negali. Todel žiūrima labai stropiai sveikatos ir jei yra sveikesnis, pirmenybė atiduodama jiems. Žiūrima iš tikrųjų, tyrinėjama kiekvieno praėjusio, kiek ji sutampa su pristatytais dokumentais, žiūrime idėjų ir kartais del ne visiems suprantamų priežasčių vieno kandidatura atpuola, o praeina kita. Ir tas nepažęstis skundžia aną praėjusį, įtaria visus ir tuo būdu užkerta tolimesnį kelią ne tik sau, bet ir kitiems.

Taip kartais išsišoka ne tik pavieniai asmenys, bet ir organizacijų žmonės. Ir r ką jie iš to turi? Vien tik nesantaiką, intrigas. O juk mums reikia laikytis vieningai. Reikia vienas kitą gelbėti, kelti, bet ne smerkti ir žeminti. Smerkiami pavieniai, mes smerkiame visą tautą. O juk čia tiek daug darbo, tiek daug galima padaryti ir reikia padėti. Ir tegul, kas tik gali, atvyksta į čia ir imasi realaus darbo. Tokie mažytiniai atrodo tie žmonės, kurie del savo asmens sumetimų, dažniausiai siaurai egoistinių, iš kalno smerkia kitų dar tik pradėtus dirbti darbus. Skaičiau apie tai "Dirvoje". Ir po to dar kartą pamačiau, kad yra žmonių, kurie tik kalba, bet nedirba ir kuriems galima būtų pasakyti: "Atleisk jiems, Viešpatie, nes nežino, ką daro!"

Sviesesni akiračiai tremtinių įkurdinimo darbe

Apie Stratono ar panašų bilių kalbama ne tik stovyklose, bet kalbama jau ir konsulatuose. Džiaugiuosi turėjusi progą dabar iš anksto atvykti Vokietijon, išaiškinti žmonėms įstatymus, aplikacijų padavimo svarbą, dokumentų paruošimą ir tt. Kai bilius bus priimtas, jau gali būti vėlu viską sutvarkyti, reikia pasirūpinti iš anksto. Taigi, dabar atlikto darbo rezultatai pasirodys tik bilių priėmęs.

Be tiesioginės emigracijos yra daug galimybių išvykti į kitus kraštus per įvairias ukinės, prekybines ir pramonės organizacijas-įstaigas, kurios veikia čia per atitinkamas organizacijas. Ieškomi miško kirtėjai, namų ruošos darbininkai, siuvėjai ir tt. Daugiausia veža jaunas ir be šeimų, bet jie naujose vietose praskins kelius ir senesniesiems ir savo likusiems šeimos nariams, o kol tai įvyks, sušėps likusius artimuosius iš savo uždario.

Nei Anglija nei Kanada neturi kvotų, bet samdo žmones į tokius darbus, kur jiems trūksta darbininkų. Čia plati dirva

tarpininkauti. Džiaugiuosi mane įgaliojusios organizacijos vardu galėjusi šioje srityje sumegsti plačius kontaktus. Daug dalykų pastebėta, daug kas painformuotas ir mane atsiuntusios organizacijos padarys konkrečius žygius, kurie duos teigiamų vaisių.

Lietuviai tremtiniai labai domėjasi mūsų organizacijomis. Į ALT jie deda didžiausias viltis. Ir tai suprantama, ALT juos užstojo tada, kai gresė pavojus prievarta būti grąžintiems, kai prasidėjo skringiniai, kurie tiek daug neteisybės pridarė, ir kurie yra dar reikalingi tolimesnio išaiškavimo ir ALT judina dabar tremtinių teisinį ir emigracijos klausimą. Kaip iš BALFo tremtiniai laukia pagalbos maistu ir drabužiais, taip iš Amerikos Lietuvių Tarybos jie laukia savo žmoniškųjų teisių apgynimo ir savo ateities išsprendimo.

Alena Devenienė.

Ar tai negalėtų būti mums pavyzdžiu?

Literatūros premijos laimėtojas, Prancūzijos rašytojas Jacques de Laetelle, Prancūzų Akademijos narys, kuris turi didelę inteligenciją, kuris yra didelis moralistas, viename iš savo romanų "Silbermannas", gražiai atvaizduoja žydų tautos charakterį, ir siekimus.

Romane turinyje atpasakojama, kaip jaunuolis susipažįsta su jaunu žydu, kuris daro į šį didžiausios įtakos ir atskleidžia literatūros žiedus. Ir Prancūziją pasiekia antisemitizmo banga. Silbermannas po savo nepasisekimų, nors jo tėvai labai turtingi, nutaria imigruoti į Ameriką ir parašo laišką savo draugui, kad su juo susitikty, nes jis nori atsivieškinti.

Čia Silbermannas išdėsto visas priežastis, kodėl išvyksta, visą kritiką Prancūzų tautai, visiems luomams, primena savo draugiškumą savo draugui ir tačiau baigia savo atsivieškintąjį taip:

"Dabar esu nusikratęs savo svajonėmis. Amerikoje kalsiu pinigus. David Silbermannas geriau atrodo deimantų pirklio iškaboję, kaip knygos viršelyje. Ten vesiu žmoną pagal griną mano tėvų tradiciją. Kokios tautybės bus mano vaikai? Nežinau ir tuo nesirūpinu. Mums tos tėvynės neturi jokios reikšmės. Vistiek kur įsikursime pasaulyje ant visados — busime sve-timoje žemėje? Bet esu tikras, kad jie bus žydai; aš net juos padarysiu geraiis žydais, kuriuos išmokysiu mūsų rasės didybės ir pagarbos mūsų tikėjimui. Tada, jei jie bus tokie šlykštūs, kaip aš, jei turės tokią pat iškankintą sielą, kaip aš, bus vistiek! Jie mokės gintis, mokės pakelti bandumus. Juos palaikys ta atkakli viltis, kuri mus verčia nuo amžių kartoti: "Kitamet Jeruzalėje". Ne, aš nesirūpinu, kas jie virst. Jei pinigų galybė nulemia visus kitas, jie eis tuo pačiu keliu, kaip ir jų tėvai. Jei ta suvernybė bus sukrėsta, jei naujas principas aukštyn kojomis apvers senąją tvarką, jie pakeis profesijas, pavardes ir eksploatuos viešpataujančias idėjas, o jų vargšai glušai, joms priešinsitės ir pasiduosite, bet jų neišnaudosite.

Štai, baigia. Norėjau visa tai kam nors pasakyti. Dabar nebeturime nieko vienas kitam pasakyti. Sudiev".

Tikrai, tukstančius metų išblaškyta žydų tauta visur pasaulyje jaučiasi sve-timoje žemėje. Tačiau tautos dvasia tokia didi ir galinga, kad jos niekas nepalaužia ir žydus, kur jis begyventų, visur ir visada pasilieka žydu. Šio karo laike nė viena tauta tiek nenukentėjo kiek žydai, tačiau jie nepalaužė del gyvenimo kovos ir ateities.

Prieš kelius mėnesius jie buvo nutarę žydų reikalams sukelti 170 milijonų dol. aukų. Tą jie įvykdė per 3 mėnesius. Mūsų Lietuva, kurios gyventojų skaičius buvo gal kiek mažesnis, negu žydų Amerikoje, su tokiu suma galėjo keletą dešimtų metų gyventi be jokių pajamų ir išlaikyti kariuomenę, policiją, mokyklas, susisiekimą ir visą kas Valstybei reikalinga. Tą žydai trumpu laiku surenką kaip aukas.

Sekandame aukų vajuje jie yra nusitatę sukelti 180 milijonų dolerių. Reikia tikėti, kad tą trumpu laiku padarys.

Akyvaizdoje viso to, norisi paklausti kaip yra su mūsų tauta ir visais mūsų reikalais? Kur mūsų tautinė garbė, kur mūsų reikalai? Lietuviai šiame kare nukentėjo irgi nemažai. Kur mūsų pagelba?

Mes nepavydime žydams, kad jie myli savo tautą ir yra praktiški žmonės gyvenime, bet imame, kaip stipro vieningumo, organizuotumo ir tautinio susipratimo pavyzdį ir butime laimingi, kad mūsų tauta, bent dalį to viso pasiektų.

Vienoje pietų Afrikos tautelėje kalbėtojai leidžiama tik tiek lako kalbėti, kiek jis ant vienos kojos gali išstovėti. Gal ir mums pravartu būtų įvesti tokią tvarką.

LIETUVIAI PO MĖLYNU DANGUMI

Vasaros Prisiminimai

Jau seniai prabėgo vasara. Nuėjo ji, lyg linksma mergaitė, lelijų vainiku pasidabinusi galva. Ruduo įsibrovė į sodus ir miškus. Tik krenta ir krenta pageltę, aukšiniai lapai. Ant takų, pakelėse visur tik jie mėtosi.

Lapai, lapai, laiškai... Ir ant mano mažyčio staliuko blaškosi kruvos tų lapų. Dar nepageltusių, dar baltų, tik plunksna ar pieštuku išmargintų, bet taip pat brazdančių, šnarančių ir kalbančių. Kur belindėčiau, kaip pabėgėlis nuo viso pasaulio, tie laiškų lapai vis suranda kelią, atklysta pas mane iš didžiausių tolybių. Jie kalba, moko, bara, keikiasi ar liudi, paguodžia ar tik guodžiasi. Šiandien perverčiau kruvą praėjusią vasarą gautų laiškų, lyg koks sodininkas šake sužerdamas lapus į kruvą.

Ach, tai vis vasaros prisiminimai. Kaip daug jie pasako!...

Amerikos lietuvis bijo "mokyty" žmonių

Štai storas laiškas, kurį man parašė vyresnio amžiaus lietuvis amerikietis, per pastaruosius 30 metų iš arti stebėjęs ir pats dalyvavęs visuomeniškoje Amerikos lietuvių veikloje, ne vieną gražų puslapį ten įrašęs, bet vėliau su liudėsiu ir susikrimitu pasitraukęs į nuošalę. Tarp kitko, jis rašo:

"Kiek pas mus buvo kadaise veikėjų, žmonių išnaudojimų, begėdiškų šarlatanų, tikrų smalavyrių... Nė vienas gal nė gimnazijos rusų laikais nebaigęs, bet šiek tiek apsitrynęs ir apsisąkęs nėrėsi į palaidų lietuvių būlą. Tada iškilo obalsis: "Laisva Lietuva!" — ir kas tada prisišienavo dolerius, tai buvo tas mūsų politikierius. Atsirado visokių netikrų pranašų, krovės dolerius kišenėse. O kurie buvo daugiau žinomi ir gudresni, tai šitokiu purvinu būdu to nedarė, bet atliko mandriau, organizuodami visokias bendroves. Tokiais tautiškais — patrijotiškais šukiais apsišarvavę, jie iškaulijo iš žmonių milijonus, pasidarė bendrovių direktoriais, gražias algas ėmė, švaistėsi doleriais ir mokėjo tas bendroves gražiai likviduoti, tai yra saunaudingai... Tokių bendrovių seniai nė kvapo neliko, viskas jiems teko.

Šiandien niekas bendrovių nebeorganizuoja, nes žino, kad tokius organizatorius žmonės su akmenimis pasveikintų. Bet ir anąkart smalos buvo per daug privirta, paprasti lietuviai žmoneliai per daug nuvirinti ir sudemoralizuoti. Todel mūsų eiliniai lietuviai amerikiečiai nuo tada visą laiką ėmė bijotis "mokyty žmonių", jų vengti, nepasitikėti. Mat, jie nebeįjėgia atskirti gerų nuo blogų, teisingų nuo žalių. Todel dabar ir sunku kas bepadaryti su šiuo "vieno milijonų" brolių lietuvių amerikiečių. Žmonių nėr ko kaltinti: jie buvo suvilti, apgauti ir apvogti. Bet kalti buvo politikieriai...

Dabar lietuviai keliariopai turtingesni, negu prieš 20 ar 40 metų. Bet kai reikia, tai dolerių besudedame daug mažiau, negu kadaise. Teisybė, daug kas iš mūsų esame šykštūs be saiko. Lietuvoj tokių šykštulių nebustit niekad girdėję... Bet seniau del laisvos Lietuvos duodavo ir tokie lietuviai, negailėdavo. O šiandien, broliu, jau prie jų nepripašyši, ypač jie skersai žūri į mokyty smailialiežiuvis prašytojus. Nebeįjėgia... Reikėtų stačiai naujo mesijo, kuris iš naujo sujudintų jų aprambėjusias širdis, pažadintų pasitikėjimą ir interesavimąsi lietuvių reikalais..."

"Kada žygiuosim į poligoną"?

O štai laiškelis iš paprasto lietuvių darbininko, kurį vokiečiai prieš penkeris metus pačiupo darbo "tarnybai", išgrudo Vokietijon, ir nuo to laiko jis nebematė savo Tėvynės Dabar jis D. P., pietų Vokietijoje, amerikiečių zonoj ir tarnauja pas amerikiečius vadinamoj "darbo kuopoje". Jis rašo:

"Mūsų kuopa tebestovi senoje vietoje, ir nežinau, kiek ilgai čia busim. Apžvelgus Svabijos apylinkes matau pilnus sodus ir kalvas vasaros derlių su kvepiančiu sienu... Greit skausmas sukausto širdį. Mes turėjom lygesnius laukus, derlingesnius daržus ir sodus, bet per greit netekom. Bet ir čia stovim tvirtai be nusiminimo, nes tikim, kad sulauksim to gražaus ryto, kada vėl žygiuosim į poligoną, dirbsim ir saugosim gimtąją žemę..."

Pasirodo, kad tie žygiai į poligoną, kur Lietuvos kareiviai kas vasarą atlikdavo karinius pratimus, tebežavi atsiminimais daugelį mūsų vyrų.

Arba dar vienas laiškas iš šiaurės Vokietijos, Schleswig-Holsteino, anglų zonos, kur rado prieglaudą lageryje mano pažįs-

tamas jaunas lietuvis ukininkas su savo šeima.

"Kai pažvelgiu nuo kalnelio, jura matyti, tartum būtų ta pati mūsų Baltija, rašo jis. O arčiau — visur linguoja kviečiai, vasarą. Taip čia šiemet gerai užderėjo, tik sausa vasara derlių per greit privarė. Rodos, kviečiai jau byra dirvoje, o prusokai nesiskubina pianti, sako jų mašinos sugedusios, gi žmonių neturi. Man taip ir duria kažkas krutinėje, negaliu į tuos laukus ramiai pažiūrėti. Rodos, eičiau ir piaučiau neprašomas. Juk ir mano laukai taip pat vasaromis linguodavo, ir rugio stiebas luždavo nuo sunkių varpų. Kas juos dabar bepauna, jeigu iš viso kas nors ką dar bepašėjo tenai? Pustyčiau dalį ir iškaipočiau mūsų žemės užgrobikus. Žinau, kad man niekur nebus gyvenimo be mano tėvų žemės, be Tėvynės, kur ir prakaitas man budavo saldus"...

Tokie laišukai draikosi ant mano stalo. Kaip nukritę klevų lapai sode už lango. Gysloti, primarginti, širdies ašaromis, ilgesiu ir svajonėmis prirašyti.

Kuo labiau pasitikėsime?

Kaip kiekvienos visuomenės, kaip kiekvienų emigrantų tarpe, tai ir mūsų išblaškytuose lietuviuose vyksta natūrali, gyvenimiška atranka ir pasiskirstymas. "Politikieriams" amatas, kurio visa surioji prasmė taip pažįstama lietuviams amerikiečiams, tampa vis daugiau žinomas ir kitiems lietuviams, tremtiniams Europoje. Ir čia tas amatas pamažu atsiskiria, atsiranda grupelės žmonių, vadinamų "veikėjų", kurie ne tik gyvena politika, bet ir gyvena "iš politikos". Jie, taip sakant, vadovauja visuomenei, partijoms, atlinkinėja reikalus, renka lėšas, jas skirsto, vartoja ir skirstosi. Bus ir čia greit profesionalų politikierių, gal truputį kitokio masto, kitokio budo ir gudrumo, bet — kaip danguje, taip ir ant žemės... Mano nuomone, visokiems darbams visuomet reikia visokių žmonių. Tegul taip buna.

Bet aš ar tu, mes, jūs ar jie — juk dažnai pagalvojame: vienas aš nieko nereikiu, ir persilpėdamas kalnų nenumersčiau... Kad to rimto pasiektume, reikia, jog mūsų daugiau pečių suremtų. tagi, kuop pasitikėsime, iš kurį sulauksime tikros paramos ir išganymo?...

Čia nespėjusi mano amerikoniško laiško rašytojo žodžių tikrumo, nes jūs tai visi geriau žinote. Nespėjusi nei darbininko, nei ukininko laišku rašalo ilgesio ar jų pasiryžimo įgyvendinti savo svajones, nes tai savaime kalba už save. Aš tik pasisakysiu, kad ten, kur nebereiks kalbėti, kur nebė užteks vien žodžių, putomis svaidytis, bet kur reikės ką tikro ir gyvo padaryti, idant visi tie žodžiai stotųsi kunu, — aš šiandien, kaip ir rytoj greičiau pasitikėsiu tik darbininko ir ukininko pasizadėjimais, negu politikieriaus ovacijomis. Tie žmonės gal net nemoka pasakyti, kaip kažkas jiems duria krutinėje, bet tas "kažkas" man yra patį tikriausioji garantija, kad lietuvių tautos vaikai yra pasiryžę ir turės jėgos įvykdyti savo ir visų mūsų bendrą svajonę. Tiek šitie, kurie ištremime negali be savo Tėvynės žemės gyventi, tiek dar labiau tie, kurie šiandien negali laisvai gyventi pačioje Tėvynėje.

Visa kita yra putas, tik putas — kaip ir šieji mano paties žodžiai, padrikai besilieję, lyg pageltę lapai rudenio miglose...

Įvairenybės

Balkanuose kujančiasi su ginklais rankose ir kryžiumi ant krutinės

Vakarų Vokietijoje pasirodė naujas rusų kalba leidinys. Ne "tiesa" bet teisybė". To leidinio 2 Nr. rašoma:

"Iš Jugoslavijos gautomi s žiniomis aiškėja, jog serbai, kroatai ir slovėnai, dešimtmečius ir šimtmečius žiūrėję į Maskvą kaip į dvasinį ir politinį slavų centrą, vis labiau ir labiau prieina išvadą, kad komunizmas nieko bendro neturi su amžiniais slavų papročiais ir idėjomis. Laisvę mylinčios Balkanų tautos nenori pasiduoti naujos vergijos jungui, kurį ten įvedė komunistiniai "išlaisvintojai". Ir paspyvia priešindami ir ginklais rankose kovodami, ir serbai, ir kroatai ir slovėnai pavieniui ir grupėmis eina "į mišką", sudaro partizanų būrius ir veikia prieš komunistinį režimą. Tik dabar paaiškėjo, kad paskutinis (dviejų metų) jaunimo šaukimas į kariuomenę baigėsi visišku fiasco Jugoslavijos dabartiniams vairuotojams. 70% pašauktųjų, paprastai pasakius, pabėgo, dezertavo, nuėjo "į mišką". Jie kovoja su režimu. Toji kova vedama su ginklu rankose ir kryžiumi ant krutinės".

SLA Reikalai ir Veikla

Paraginimas SLA Ketvirtos Apskričio Kuopoms

Conn. Valstijos SLA Ketvirtos Apskričio Suvažiavimas
Ivyks Lapkričio 2 Dieną, 1947 m., Hartford, Conn.

Esant sekmdienii, norėtu-
si matyti atstovus nuo visų
apskričio ribose esančių kuopų.

Seniaus apart delegatų bu-
davo daug svečių laike apskri-
čio suvažiavimo *sesijų, nes
jiems rūpėjo SLA gerovė,
todėl padarykite tą ir dabar.

Kitas pakvietimas nuo apskri-
čio valdybos, tai delegatai
nesivėluokite susirinkti į sesi-
jas. Atminkite, kai anksčiau
pradėsite sesijas, tai anksčiau
valgyti ant vietos, tai bus
labai patogiu ir nereikės laiko
eikvoti.

Brolis Vedeikis, kuris rupi-
nisi paimti Lietuvos Klubu
sala, kad jų kuopa stengsis
pasirūpinti, kad delegatai gau-
tų valgyti ant vietos, tai bus
labai patogiu ir nereikės laiko
eikvoti.

Bilietai del SLA 60 meti-
nių sukaktuvių minėjimo per
SLA ketvirtą apskritį (jvyks
šeštadienį, lapkričio 15 dieną,
1947 m.) jau randasi kuopų
tarme. Didesnės SLA kuopos
pasistengkite pasiekti mažes-
nes kuopas, kad visos kuopos
galėtų dalyvauti šiame
svarbiame minėjime. Gi SLA
prieteliai, kurių del kokios
nors priežasties nebus galima
pasiekti, malonėkite užsitik-
rinti sau vietą bankiete pri-
siųsdami čekutį ar money or-
derį ponai V. Bertulis, 16 So.
Leonard Street, Waterbury,
Conn.

Arba Thomas Matas, 81
Fox Street, Waterbury, Conn.
Bankieto rengimu rupinasi
SLA 11 kuopa. Bilieto kaina
\$2.75.

Vincas Alksnis.

Chicagiečiai Rengiasi Atžymėti SLA 60 Metų Gyvavimo Sukaktį

Chicagoje ir apylinkėje gy-
venantieji SLA nariai minės
šios didžiausias pasaulyje lie-
tuvių organizacijos — SLA
60 metų gyvavimo sukaktį
lapkričio 2 dieną, Dariaus-Gi-
rėno svetainėje. Iškilmes ren-
gia SLA šeštas apskritis, ku-
riame priklauso 17 kuopų.

Dalyvauti yra kviečiamos ir a p s k r i e i ū nepriklausančios
kuopos ir kiekvienas narys ir
narė. Kviečiami yra laikraštin-
inkai, profesionalai, biznie-
riai ir visi lietuviai, nes Susi-
vienijimas yra daug mūsų
tautai pasitarnavęs ir ne vi-
enam gero padaręs.

Susivienijimo nariai yra ir
kitų organizacijų nariai, daž-
nai viršinkai ir žymūs darbuo-
tojai. Jie remia kiekvieną
draugiją ir lankosi draugijų,
klubų ir kuopų parengimuo-
se. Amerikos Lietuvių Tary-
bos konferencijose ir kongre-
suose SLA nariai sudaro dau-
giau negu pusę delegatų skait-
liaus.

Todėl mes SLA nariai užsi-
pelnome paramos, kada ruo-
šime savo iškilmingąjį paren-
gimą. Kitos organizacijos yra
prašomos tą dieną parengimi

neturėti ir skaitlingai daly-
vauti mūsų iškilme.
Parengimas prasidės 3:30
val. po pietų.
Dalyvaus Pildomosios Tary-
bos nariai.
Atžymėjus 60 metų sukaktį
bus iškilmingai pagerbti il-
gamečiai kuopų viršinkai,
kuriems bus įteikta aukšnė
žymė kiekvienam sulig seimo
patvarkymu.
Bus įspudingas aukšnės
žvaigždės įteikimas toms mo-
tinoms, kurių sunų žuvo karo
tarnyboje.
Bus pagerbti karo vetera-
nai ir įteikti jiems pagarbos
certifikatai.
Po to Birutės choras duos
žavėtiną koncertą.
Dariaus-Girėno Postas yra
kviečiamas dalyvauti apeigų
pildyme.
Vakare, Byansko orkestrui
grojant, įvyks šokiai su ba-
liumi ir užkandžiais.
Visa tai už vieną dolerį į-
žangos.

Bukite šiame parengime vi-
pelnome paramos, kada ruo-
šime savo iškilmingąjį paren-
gimą. Kitos organizacijos yra
prašomos tą dieną parengimi

SLA Pirmo Apskričio Suvažiavimo Protokolas

SLA pirmo apskričio suva-
žiavimas įvyko rugsėjo 28 d.,
1947 m., Lietuvių Svetainėje,
ant Spring Garden Street,
Easton, Pa.

1. Apskričio pirm. P. W.
Birštonas suvažiavimą atidarė
apie antrą valandą po pietų.
Pirmiausia pasakyė mandatų
komisijai, į kurią įėjo St. Kur-
zinskas, A. Banišauskas ir V.
Visockis.

2. Laike mandatų tvarky-
mo, pirm. pakvietė buvusį S.
L. A. prez. St. Gegužį pakal-
bėti į susirinkusius. Jis gražiai
pakalbėjo apie SLA veikimą
ir ragino, kad nariai kalbintų
savo draugus į mūsų organi-
zaciją prisirašyti. Taipgi kal-
bėjo apie Lietuvos žmonių pa-
dėtį ir vargus, ir kaip juos
gelbėti.

3. Paskui buvo vardošaukis
komiteto: pirm. P. W. Birštonas,
vice pirm. W. Šerksnis,
sekretorė Marė Pasukenčienė,
Izdin. St. Bulota, izdo globė-
jai A. Ramanauskas ir Eva
Petrušauskienė, organizatorius
Adomas Šaukevičius. Visi bu-
vo, išskyrus Izdininką St. Bu-
lotą, kuris yra sergantis.

4. Mandatų komisija prane-
šė, kad suvažiavime dalyvauja
sektanti delegatai:

23 kp., Shenandoah, Pa. —
P. Aleksandravičius, W. Kas-
paravičius, A. Staniškis, Ka-
zys Lukšis, Viktoras Visickis,
Magdalena Šlakienė, Adomas
Šaukevičius, Rožė Greblikenė,
J. Staniškis, Franasa Tamulo-
nis, Magdalena Šimanskienė,
Magdalena Garlauskienė, Dom.
Vaikšnora, P. W. Birštonas,
Vincas Stanulonis;

211 kp., Mahanoy City, Pa. —
J. Ambrasas, St. Gegužis,
S. Kurzinskas, T. Molusienė,
A. Zeglienė, M. Ambraziene,
Franė Urbonienė, A. Gegužie-
nė, J. Sadauskienė, Eva Kuz-
mitskienė, A. Stasaitienė;

13 kp., Minersville, Pa. —
M. Sponis, W. Adomavičius,
J. Tereskevičius, A. Banišaus-
kas, A. Krauzas, A. Levonas;

164 kp., Frackville, Pa. —
J. Povilaitis;
187 kp., New Philadelphia,
Pa. — S. Kubilius, M. Černec-
kis, K. Jevinskas;
342 kp., Easton, Pa. — P.
Svelnikas, Z. Svelnikienė, A.

Kazuinas, J. Tankus, S. Ma-
tonis, J. Katinis.
Iš viso dalyvauja 43 dele-
gatai iš 5 kuopų.

5. Šaukiant atstovus var-
dais, jie gavo po gražią gėlę
kaip suvažiavimo ženklelį, ku-
riais prisigėjo A. Gegužienė,
J. Sadauskienė, Ona Stasaitie-
nė, M. Simanskienė, M. Gar-
lauskienė ir Z. Svelnikienė.

6. Sekretorė perskaitė pra-
eito suvažiavimo protokolą,
Protokolas priimtas vienbal-
siai, kaip užrašytas.

7. Pirm. pranešė, kad turime
garbę turėti svečius, SLA
prez. W. F. Laukaitį su jo
žmona ir sekr. dr. M. J. Vi-
nika, kurie pribuvo ir visus
pasveikino.

8. Apskričio valdybos rapo-
rtai. Pirm. P. W. Birštonas
išdavė savo raportą apie savo
veikimą ir pranešė suvažiavi-
mui, kad piknikas, kuris bu-
vo praeitą vasarą atnešė nau-
dos \$66.35. Vice pirm. W.
Šerksnis, sekr. Marė Pasuken-
čienė, kasos globėjai A. Ra-
manauskas ir Eva Petrušaus-
kienė, organizatorius Adomas
Šaukevičius ir komisijos na-
rys A. Banišauskas — visi
žodžiu išdavė savo raportus.
Visų raportai priimti.

Izdininkas St. Bulota nebu-
vo suvažiavime, bet atsiuntė
raštu savo raportą. Jis atsi-
sakė nuo izdininko urėdo del
neveikatos.

8. A. Staniškis atnešė cer-
tifikatą nuo Amerikos Lietu-
vių Tarybos, kaip palidymą,
kad priėmė \$25.00 nuo apskri-
čio.

9. Buvo įnešta, kad prez.
paaikintų kaslink Massachusetts
Valstijos Apraudos De-

partamento apie sujungimą
izdininko su sekretoriaus urė-
dų, kurį praicitas seimas nu-
tarė, bet dabar Mass. Valsti-
jos Departamentas pranešė,
kad toks seimo nutarimas yra
priešingas šios valstijos įsta-
tymams. Apie tai prez. W. F.
Laukaitis daug kalbėjo ir aiš-
kino. Taipgi dr. V. V. V. V. V.
aiškino kokie yra įstatymai
Massachusetts valstijos. Tuo
reikalu buvo daug kalbėta ir
susirinkę nariai išreiškė savo
nuomonės. Pagaliau buvo nu-
tarta palikti Pildomajai Tary-
bai arba sekančiam seimui.

10. Po tam buvo pagerbti
sekami karo veteranai: Jero-
nimas, Kaulius, J. Dumba, M.
Zemgulis ir C. B. Gritskis.
Jiems buvo įteikta po certifi-
katą ir gerbės ženklelį.

Visi atsistojimu atidavė sa-
vo pagarbą mirusiems mūsų
draugams. Taipgi atiduota
pagarba ir velioniui A. B.
Strimačiui.

11. Paskui buvo rinkta apskri-
čio valdyba del ateinančių
metų. Slaptai balsuojant liko
išrinkti:

Pirm. A. Staniškis,
Vice pirm. W. Šerksnis,
Izdin. Stasys Kubilius,
Skr. Marė Pasukenčienė,
Izdo globėjai A. Ramanaus-
kas ir Eva Petrušauskienė,
Organiz. A. Šaukevičius.

12. Kitas suvažiavimas nu-
tarta laikyti Mahanoy City
paskutinį nedėlidienį kovo mė-
nesio, 1948 metų.

Pasibaigus suvažiavimui, vi-
si buvo užprašyti prie stalo,
kur buvo prirengta gardi vak-
karienė per Eastono darbš-
čias moteris. Visi užsiganėti-
ti grįžo namo.

P. W. Birštonas,
Prezidentas,
M. Pasukenčienė,
Sekretorė.

buti surengti Wilkes Barre ir
Pittstone. Šį reikalą vykdyti
palikta valdybai.

V. Kamarauskas skundėsi,
kad jis praicitame apskričio
suvažiavime buvo padaręs
prašymą kai kurių 1 kuopos
narių kareivių duoklių apmo-
kėjimą. Tuomet suvažiavime
dalyvavęs bro. St. Vitaitis
Tvarkdarius paskyrė Vl. Mag-
delską. Zenklelį prisiekta J.
Tamulionienė ir V. Krikščiū-
niene.

Pakol mandatų komisija
prisirengė su raportu, pirm.
Kupris pakvietė pakalbėti bu-
vusį SLA vice prez. V. Ka-
marauską. Jis kalbėjo apie
naudingumą SLA konversijos
ir ragino rašyti jaunimą į
Susivienijimą. Taipgi kalbėjo
35 kuopos veikėjas J. Ruzgis,
pirmutinis 7 apskričio pirm.
brolis Padolskis ir 115 kuopos
senas veikėjas J. Alianskis.

Mandatų komisija raportuo-
ja, kad šį suvažiavimą atsto-
vauja 15 kuopų 32 delegatai,
apskričio valdybos 7 nariai,
viso 39 dalyviai.

Skaitytas protokolas praėi-
to suvažiavimo ir valdybos
posėdžių protokolai — priimti
vienbalsiai. Taipgi priimti
visų valdybos narių raportai.

Sekretoriaus, izdininko ir
izdo globėjų finansinė atskai-
ta sutinka, 7 apskričio turtas
iki šiai dienai \$1,093.70.
Kupris raportavo apie Jono
Muškausko, jauno tremtinio,
rengiamasi paimti į Ameriką.
Tam reikalui yra jau surinkta
virš \$80.00 aukų ir vis dau-
giau aukų ateina.
Seka skaitymas laiškų. Po
skaitymo įvairių laiškų, V.
Kamarauskas padarė suman-
ymą, kad už gerą darbavi-
msi apskričiai reikia sekre-
torių Maceiną pagerbti atsis-
tojimu, kas ir padaryta.
Neužbaigti reikalai. Nutar-
ta butinai šį rudenį surengti
pagerbimo vakarą SLA veikė-
jams, kareiviams ir aukai-
nėms motinoms. Vakarai turi

kevičienė, Mrs. M. Wolcheski
ir Mrs. Mularchik.
Laikė vakarienės buvo kal-
bųir gražių išsireiškimų.
Po vakarienės delegatai iš-
siskirstė namo.
Suvažiavimas buvo draugiš-
kas, be jokių užsipuldinėjimų.
Už tvarkingą apskričio rei-
kalų vedimą delegatai valdy-
bą — pagyrė.

Korespondentas.
Springfield, Ill.

Iš SLA 158 Kuopos
Susirinkimo

SLA 158 kuopos susirinki-
mas įvyko spalio 5 dieną,
1947 m., 2 val. po pietų, pri-
prastoje svetainėje. Susirinki-
mą atidarė ir vedė pirm. J.
Latonis, kuris pakvietė narius
užsilaikyti ramiai, kad galėtų
svarstyti Susivienijimo ir 158
kuopos reikalus. Po to jis
pakvietė užrašų sekretorių
perskaityti valdybą, kuri visa
radosi susirinkime.

Toliau buvo skaitytas pra-
eito susirinkimo protokolas ir
priimtas. Naujų narių nebuvo,
todėl pirmininkas prašė visus
narius, kad jie į kitą susirink-
imą atsivestų nors po vieną
naują narį ir pats pasizadėjo
atsivesti.

Iš Pildomosios Tarybos lai-
kų nebuvo.

Ligonų lankytojų raportas
išduotas ir priimtas. Finansų
sekretoriaus finansinis rapor-
tas išduotas ir priimtas.

Piansų sekretorius nusis-
kundė susirinkime kaslink mė-
nesinių duoklių mokėjimo o,
kad namie nariai daugiau
duoklių sumoka negu regulia-
riuos susirinkimuose, kas
reikia, kad nariai neina į su-
sirinkimus, bet ateina pas
sekretorių į namus ir užsimok-
ka mėnesines duokles ne tik
už save, bet ir už kitus. Tai
draugai ir draugės, malonėki-
te lankytis į susirinkimus,
o bus jums daug geriau ir ne-
apsunkinsite sekretoriaus. Jūs
nuveinate pas sekretorių į na-
mus užsimokėti savo duokles
ir nerandate sekretoriaus na-
mie neranda, o jau už tris
mėnesius reikia mokėti, tokiu
budu ir lieka neužmokėti mo-
kesčiai, jeigu tuo laiku pasi-
taiko susirgti ar kokia kita
nelaimė įstinka, tai ir nega-
lite gauti ligoje pašalpos. Ši-
taip atsitikus rugojate, kad
kuopos sekretorius ir kiti val-
dybos nariai nariai esą kalti.
Taip pat rugojate ant Centro
ir kaltinate visą Susivienijimą,
Tikrenybeje už tokius atsi-
tikimus nėra niekas kitas
kaltas, o tik tie patys nariai,
kurie neatsilanko į kuopos su-
sirinkimus ir neužsimoka
mėnesinių duoklių.

Finansų sekretorius skun-
dėsi susirinkime, kad praeitą
mėnesį 13 narių sumokėtos
mėnesinės duoklės liko kuop-
nos izde, nes jis neturėjo už-
tektinai blankų narių vardų
surašymui, todėl tie pinigai
bus pasiūsti šį mėnesį.

Brangūs nariai ir narės,
jau dideli vasaros karščiai
praėjo, todėl dabar laikas
mums visiems pradėti dideli-
s darbą kuris yra užsilikęs
ir laukia mūsų. Tas darbas
yra prirašyti naujų narių
prie Susivienijimo, nes kiek-
vieno nario pareiga gauti nors
vieną, du ar kiek tik galima.
Taipgi jeigu nariai žinote to-
kių narių, kurie nori priklaus-
yti prie SLA, malonėkite
pranešti organizatoriui K. M.
Račaičiui, o jis juos prirašys.
Jeigu norite pranešti organi-
zatoriui, tai malonėkite patys
atsivesti į susirinkimą ir juos
prirašyti.

Sekantį suvažiavimą nutar-
ta laikyti Pittstone.
Sekantiems metams be or-
ganizatoriaus valdyba palikta
ta pati.

Organizatoriais išrinkti: Al-
girdas Rugis, 35 kp., Wilkes
Barre ir Petras Grigutis, 12
kp., ir Nanticoke.

Pagerbti 7 apskričio miru-
siejį nariai 1 minutei tylos
stovėjimu.

Užbaigus suvažiavimą ten
pat buvo surengti delegatų
pavažiavimui skani vakarienė,
kurią pagamino Mrs. M. Ra-

čaičiūtė, ir kiti dalyviai.

Laikė vakarienės buvo kal-
bųir gražių išsireiškimų.
Po vakarienės delegatai iš-
siskirstė namo.
Suvažiavimas buvo draugiš-
kas, be jokių užsipuldinėjimų.
Už tvarkingą apskričio rei-
kalų vedimą delegatai valdy-
bą — pagyrė.

Korespondentas.
Springfield, Ill.

Iš SLA 158 Kuopos
Susirinkimo

SLA 158 kuopos susirinki-
mas įvyko spalio 5 dieną,
1947 m., 2 val. po pietų, pri-
prastoje svetainėje. Susirinki-
mą atidarė ir vedė pirm. J.
Latonis, kuris pakvietė narius
užsilaikyti ramiai, kad galėtų
svarstyti Susivienijimo ir 158
kuopos reikalus. Po to jis
pakvietė užrašų sekretorių
perskaityti valdybą, kuri visa
radosi susirinkime.

Toliau buvo skaitytas pra-
eito susirinkimo protokolas ir
priimtas. Naujų narių nebuvo,
todėl pirmininkas prašė visus
narius, kad jie į kitą susirink-
imą atsivestų nors po vieną
naują narį ir pats pasizadėjo
atsivesti.

Iš Pildomosios Tarybos lai-
kų nebuvo.

Ligonų lankytojų raportas
išduotas ir priimtas. Finansų
sekretoriaus finansinis rapor-
tas išduotas ir priimtas.

Piansų sekretorius nusis-
kundė susirinkime kaslink mė-
nesinių duoklių mokėjimo o,
kad namie nariai daugiau
duoklių sumoka negu regulia-
riuos susirinkimuose, kas
reikia, kad nariai neina į su-
sirinkimus, bet ateina pas
sekretorių į namus ir užsimok-
ka mėnesines duokles ne tik
už save, bet ir už kitus. Tai
draugai ir draugės, malonėki-
te lankytis į susirinkimus,
o bus jums daug geriau ir ne-
apsunkinsite sekretoriaus. Jūs
nuveinate pas sekretorių į na-
mus užsimokėti savo duokles
ir nerandate sekretoriaus na-
mie neranda, o jau už tris
mėnesius reikia mokėti, tokiu
budu ir lieka neužmokėti mo-
kesčiai, jeigu tuo laiku pasi-
taiko susirgti ar kokia kita
nelaimė įstinka, tai ir nega-
lite gauti ligoje pašalpos. Ši-
taip atsitikus rugojate, kad
kuopos sekretorius ir kiti val-
dybos nariai nariai esą kalti.
Taip pat rugojate ant Centro
ir kaltinate visą Susivienijimą,
Tikrenybeje už tokius atsi-
tikimus nėra niekas kitas
kaltas, o tik tie patys nariai,
kurie neatsilanko į kuopos su-
sirinkimus ir neužsimoka
mėnesinių duoklių.

Finansų sekretorius skun-
dėsi susirinkime, kad praeitą
mėnesį 13 narių sumokėtos
mėnesinės duoklės liko kuop-
nos izde, nes jis neturėjo už-
tektinai blankų narių vardų
surašymui, todėl tie pinigai
bus pasiūsti šį mėnesį.

Brangūs nariai ir narės,
jau dideli vasaros karščiai
praėjo, todėl dabar laikas
mums visiems pradėti dideli-
s darbą kuris yra užsilikęs
ir laukia mūsų. Tas darbas
yra prirašyti naujų narių
prie Susivienijimo, nes kiek-
vieno nario pareiga gauti nors
vieną, du ar kiek tik galima.
Taipgi jeigu nariai žinote to-
kių narių, kurie nori priklaus-
yti prie SLA, malonėkite
pranešti organizatoriui K. M.
Račaičiui, o jis juos prirašys.
Jeigu norite pranešti organi-
zatoriui, tai malonėkite patys
atsivesti į susirinkimą ir juos
prirašyti.

Sekantį suvažiavimą nutar-
ta laikyti Pittstone.
Sekantiems metams be or-
ganizatoriaus valdyba palikta
ta pati.

Organizatoriais išrinkti: Al-
girdas Rugis, 35 kp., Wilkes
Barre ir Petras Grigutis, 12
kp., ir Nanticoke.

Pagerbti 7 apskričio miru-
siejį nariai 1 minutei tylos
stovėjimu.

Užbaigus suvažiavimą ten
pat buvo surengti delegatų
pavažiavimui skani vakarienė,
kurią pagamino Mrs. M. Ra-

PAIEŠKOJIMAI

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje šią vietą Tėvynėje au-
koja išvietintiems lietuviams sueikvojimui savo giminių bei pa-
žįstamų Amerikoje.

Lapinskas Antanas, iš Lietuvos
išvyko 1927 m. Amerikoje studijavo
teises.
Lengvys Petras, iš Kretingos ap-
skričio.
Lisauskas Jonas, iš Trakų apskr.,
Kruonio vals.

Marčišauskas Jonas, Philadelphia-
je, ir Juozas iš Padubysio vals.,
Šiaulių apskričio.
Martinkaitė-Kuzienė Juozė, vyras
Kazimieras ar Vincentas Kuzas,
ir vaikai Antanas ir Vincen-
tas.
BCCeYoZHRDLU CMFWY FYWF
Masiliunas Jonas, brolis Petraus-
kienės, iš Panevėžio apskr., gyv.
Freeland, Pa.

Mason-Zurak Anna, gyv. Brook-
lyn, N. Y., 145 Moeckbit (?) St.
Medutytė, iš Panevėžio apskr.,
istekėjo už lenko, rodos Joseph
Grusz, sunus Edvardas, dukterys
Irena ir Vanda, gyv. Boston, Mass.
Meilius ir jo sesuo, vaikai Jono,
gyv. Chicagoje.

Mickevičius, iš Tytuvėnų vals.,
Raseinių apskr.
Miglinas Jonas, iš Alytaus vals.,
ir apskr.

Mikalauskas Bronius, iš Trakų
apskr., gyv. Boston, Mass.
Miller James (Vadakojs Izido-
rius), sun. Barboros, Kentuckay ar
Massachusetts, griežė Baltųjų Ru-
mų orkestre.

Milmantas Antanas, Juozas ir
Stasys, gyv. Chicagoje.
Mocius Antanas, iš Naumiesčio
vals., Tauragės apskr., spėjama
gyv. Chicagoje.
Mudrauskienė Zofija, Cleveland,
Ohio.

Musnickienė-Staselavičiūtė kil. iš
Vyšniavos, Vilniaus krašto, gyv.
Chicagoje.
Mykolaitis, keli broliai, iš Ūk-
mergės apskr.

Nekrušas, iš Raseinių apskr., tu-
ri brolius Viktorą ir Vladą.
Neumann Jonas, sun. Eduardo,
iš Andrejaičių kaimo, Šilalės vals.,
Tauragės apskr.

Novikas Antanas ir Novikaitė-
Bernatonienė Emilė, iš Viešintų
vals., Panevėžio apskr., (buv. And-
rioniškio vals., Ukmergės apskr.)
Palukaitis Pranas ir Vincentas
(ar Jonas?), suns Marijonos Pa-
lukaitienės-Pleisauškytės.

Petraitytė Ursulė, gyv. Chicago-
je, Pittsburghe ar New Yorke, vyro
pavardė nežinoma.
Petrauskas Romualdas, iš Zamo-
kų kaimo, Moletų vals., Utenos ap-
skričio, gyv. Chicagoje, turi gata-
vų rūbų prekybą.

Petrekis, sunus ir dukterys mi-
rusio Aleksandro Petrekiui, kuris
gyveno Cazenovia, N. Y., RFD 2,
Box 22.
Pučaišauskas Stasys, iš Stakiš-
kių vals., Alytaus apskr.

Puodžiūnas Klemensas, iš Anykš-
čių vals., Utenos apskr.
Raslis, iš Panevėžio apskr., bro-
lis Klemensas ir Onos Žitkevičiū-
nės.

Raišutis Pranas, iš Kretingos
apskr.
Remekaitė, iš Panevėžio apskr.,
istekėjusi, sesuo Abukevičienės.
Rinkevičiūtė Agota ir Pallonė
(Bacevičienė ir Bajerčienė), iš
Ploksčių vals., Šakių apskr., Pitt-
ston, Pa.

Rimkus Juozas, Kvedarnos vals.,
Tauragės apskr.
Rudminienė-Misiūtė Julija, iš
Kriukų vals., Šiaulių apskr.
Ruseckas Juozas, iš Veiverių
vals., Marijampolės apskr.

Sabalaišauskienė-Krukaišauskaitė Ona,
iš Aukštadvario vals., Trakų ap-
skričio.
Sauka Jurgis, sun. Jokubo.
Schneider Max, iš Liudvinavo, ir
vaikai Eduardas ir Leonadija,
Senulis Jonas, iš Panevėžio ap-
skričio, gyv. Bostone.

Simonaitis Juozas, nuo Šiaulių,
Sipavičienė-Krukaišauskaitė Zofija,
iš Aukštadvario vals., Trakų ap-
skričio, sunus Zigmantas, duktė Elena,
gyv. Brooklyne.

Slines-Jenčaitė (Jenčiūtė) Marijo-
na, iš Andriejavo vals., Kretingos
apskr., gyv. Philadelphiaje.
Slizys Balyas, inžinierius, iš Skie-
monių-Gyvatynės, ieško savo gi-
minių.

Sudaraitė Genovaitė, gim. Ame-
rikoje, duktė Prano ir Pažakarnai-
tės Sudarių.
Svylas, turėjo suvykų, rodos
Chicagoje.
Sipkytė Marcelė (rodos Labanau-
skienė, gyv. Pittsburghe ar New
Yorke.

Slizys Antanas, iš Šikštonių kai-
mo, Linkuvos vals.,
Šmitienė Veronika, iš Vilkaviš-
kio apskr., Philadelphiaje.
Šubinskienė-Dobužinskaitė Zofi-
ja, iš Ukmergės apskr.

Švažaitė Ona, iš Viekšnių vals.,
Mažeikių apskr.
Švilpas Kazimieras

Amerikos Lietuvių Veikla

Brooklyn, N. Y.

Apvogė SLA Narius
Biznieriis

SLA nariai Kazys Šimanskas ir Kazys Mikšas-Mitchell, turi dvi mėšos ir groserių pardavimo krautuves adresu 145 Grand St. ir 378 Grand St., Brooklyne. Spalio 9 d. pietų laiku, mėtomai planingai prirengusiai, krautuvi adresu 145 Grand St. buvo apvogta ir išnešta keli šimtai dolerių.

Minėtos krautuves telefonas randasi užpakaliniame kambaryje. Telefonas suzvanijo ir krautuves vedėjas nuėjo atsakyti. Tuo tarpu vyras smuko pro krautuves duris ir iš registerio pagriebęs pinigus išbėgo. Krautuves vedėjas grįždamas nuo telefono pamatė, kad vyras išbėgo laukan pro duris ir sėdęs palei duris belaukiant automobilių smarkiai nuvažiavo. Tada pastebėjo, kad registery pinigų nėra ir jau vėlu vagį pagauti. Matomai apvogimas buvo prirengtas planingai: vienas vagių šaikos krautuves vedėją šaukė telefonu, antras jau laukė prie krautuves durų įeiti, o trečias su automobiliu laukė pabėgti. **Reporteris.**

New York, N. Y.

Atvyko 27 Lietuviai Tremtiniai iš Europos

Spalių 2 d. laivu Marine Flasher atvyko 27 lietuviai tremtiniai, kurių tarpe 5 JAV piliečiai repatrijantai, o kiti imigrantai, pasinaudoję Lietuvos ir kitų šalių kvotomis. Atvykusieji išsikirstė pas gimines bei pažįstamus:

Edmundas ir Elena Arbačiauskai su dukrele Violele apsigyveno: 5215 Maplewood Ave., Detroit, Mich.

Kęstutis ir Rima Cerkeliūnai porai dienų sustojo New Yorko IRRC žinioje, o vėliau vyksta pas p. Devenius į Waterbury, Conn.

Paulina Dambrauskienė išvyko pas vyrą: 4730 W. 13 Street, Cicero, Ill.

Vladas Daugnora atvyko pas žmoną ir gimines: 502 N. Marshall Street, Philadelphia, Pa.

Edvardas ir Elena Druskiai su dukra Laimute apsigyveno: 410 Webster Street, N. W., Grand Rapids, Mich.

Petras Druskis išvyko iš New Yorko nepalikdamas adresą.

Jonas ir Antanina Kutros sustojo keliom dienom New Yorko, kame aplankė savo senus pažįstamus Simučius ir Juškius, o toliau vyksta pas brolių Kutrą į Rockford, Ill.

Jaunutis ir Aldona Nasvyčiai su dukra Aldona apsigyveno pas Smetonus 511 Babbit Rd., Eclid, Ohio.

Jonas Powelis apsigyveno: 124 W. Street, Lowell, Mass.

Albertas Vengris apsigyveno: RD No. 2, Gobles, Mich.

Robertas Misevičius, JAV pilietis, išvykęs iš Lietuvos šių metų vasarą, apsigyveno pas tėvą: RFD 1, Mahopac, N. Y.

Jonas Zarinskas, JAV pilietis, apsigyveno: 466 Bay Ridge Ave., Brooklyn, N. Y.

Antanas Sarka, JAV pilietis, apsigyveno: 4635 South Washtenaw Ave., Chicago, Illinois.

Jurgis Alenskis, JAV pilietis, apsigyveno: 61 Belden St., New Britain, Conn.

Jurgis ir Janina Užubaliai apsigyveno: 969 Maple Ave., Schenectady, N. Y.

Atvykusiųjų tarpe yra trys lietuviai našlaičiai: Elena Imbrasaitė — 15 metų, ir Eimuntas Imbrasas — 17 metų.

Be draugų ir giminių atvykusius pasitiko Lietuvos gen.

konsulato attache A. Simutis, Ona Valaitienė nuo BALF, V. Tysliavienė ir spaudos fotografas Urbonas. L. G. K.

Akron, Ohio

Mūsų Veikimas

Mūsų mieste p. N. Trumpickas tikrai atjaucia brolius benamius, nes jis daugiausia su-

Rudens Sezono Sulaukus

Dirbkime Kultūrinį ir Organizacinį Darbą

Vasara ir atostogų laikotarpis pasibaigė, prasideda rudens sezonas, atsidarė mokyklos, jaunieji piliečiai pradėjo mokimosi darbą, o senieji piliečiai pradeda rūpintis savo socialinės, kultūrinės ir organizacinės veiklos darbais. Su rudens sezono pradžia ir belaukiant žiemos sezono rimtai rūpinasi Tėvynės Mylėtojų Draugijos valdyba ir TMD seimo paskirta komisija plėtoti TMD narių kultūrinę ir organizacinę veiklą. TMD Centro valdybos ir komisijos nariai planuoja organizacinio vjaus pravedimą.

Šių žodžių rašėjas yra atsklausęs TMD pirm. p. C. P. Jurgeliūno, kokia, jo nuomonė, TMD skyrių narių darbai svarbiausi šiame sezone del labo TMD ir mūsų visuomenės. Gerb. p. Jurgeliūnas yra pareiškęs savo laisvę sekančiai: "Mielas drauge, atsakydamas į jusų laisvę pareiškiu, kad svarbiausiais mūsų draugijos narių uždaviniais ir darbais yra organizaciniai darbai".

Toliau jis sako: "TMD skyrių narių pareiga pasižvesti organizaciniam darbui del to: 1) kad padauginus narių skaičių, gavus naujų kultūrininkų didesnę kadra ir naujos iniciatyvos; 2) kad su naujų narių mokėstimis papildžius TMD išdą ir literatūros — gerų knygų leidimo fondą del narių ir visuomenės knygomis aprūpinimo ir plėtojimui platesniu mastu kultūrinės veiklos".

Tai žodžiai mūsų draugijos pirm. gerb. C. P. Jurgeliūno. Iš jo pareiškimo ir pageidavimo žinome kokios mūsų pareigos rudens sezono laikotarpiu ir ateinančios žiemos laiku turi būti TMD veiklos išvystymo darbe. Tokią nuomonę pareiškė TMD Centro sekr. gerb. p. M. Kasparaitis savo laisvė iš rugp. 19 d. s. m. Tada pasidalinęs nuomonėmis su TMD vadais noriu tarti keletą žodžių į gerb. TMD skyrių narius ir pasidalinti mintimis su jais, pasisakyti TMD seimo komisijos vardu apie reikalus TMD narių rudens sezono veiklos ir tuomi atkreipti dėmesį gerb. narių į svarbą mūsų draugijos organizacinių ir kultūrinį darbų del mūsų draugijos ir lietuvių visuomenės gerovės.

Stokime į Darbą Visi, Dirbkime Kas Kiek Galimę

Visi mes žinome, kad niekadados nebuvo tiek stokos mūsų lietuviškame gyvenime kaip dabar yra stoka kultūrinės veiklos ir literatūros — gerų knygų leidimo. Šis svarbus reikalas visų geros valios idėalių ir patriotingų lietuvių Amerikoje stovi pirmoje eilėje. Šis tikslas buvo praityje ir dabar tebėra svarbiausiu uždavinium Tėvynės Mylėtojų Draugijos narių.

Dėja, kad pasiekus tikslo — pasekmingai platinus lietuvišką literatūrą, kad išleisus nors po pora knygų kasmet, butinai reikalinga didelė kadra kultūrininkų — naujų TMD narių prisidėjimoprie šio kultūrinio darbo. Todėl gerb. p. Jurgeliūnas ir p. Kasparaitis

renka aukų išvietintiems broliams ir pats aukoja. Šiomis dienomis aukojo: N. Trumpickas \$5.00, J. V. Vasiliauskas \$5.00, J. Milickas \$2.00, J. Lukoševičia \$2.00, F. Jankauskas \$2.00, A. Gutauskas \$2.00, J. Navickas \$2.00, P. Gaska \$2.00, V. T. Neverauskas \$2.00, Lukoševičytė \$1.00, L. S. ir Demokratų Say. \$5.00. J. V. Ramoška.

savo pasitarimuose su TMD seimo komisija pasisakė koki TMD narių svarbiausi darbai rudens sezono laiku. Jie nurodė, kad organizacinė veikla svarbiausia, organizaciniai darbai stovi pirmoje eilėje mūsų veiklos programe.

Tatai patiekęs šias žinias gerb. TMD skyrių nariams, nuomones mūsų draugijos vadų, nuoširdžiai prašau ir kviečiu gerb. TMD narius į organizacinės veiklos darbą rudens sezone. Prašau jus, broliai ir sesutės, TMD nariai, stokite visi į aktualų organizacinį darbą be atidėliojimo. Prašau šaukti TMD skyrių narių susirinkimus ir atlikti pasirodavimus, išrinkti organizatorius, visais organizaciniais reikalais rodavokitės su komisija, kuri nuoširdžiai suteiks visais nariams ir organizatoriams patarimus ir padės visais organizaciniame darbe. Stokime į darbą visi, dirbkime bendrai, prirašykime savo draugus, pažįstamus ir kolonijų veikėjus prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos, vienintėlis

seniausios mūsų kultūrinės organizacijos Amerikoje.

Paselnmės Pereitų Metų

Pereitą metų, butent nuo T. M. D. Jubiliejinio Seimo iki šiol mes esame atlikę daugiau negu tikėjomės atlikti organizacinio ir kultūrinio darbo. Dėja, tai tiktai pradžia (po ilgy metų TMD narių neveiklos) organizacinio darbo, kurio daviniai geri, nes per vieno meoto laikotarpį mes atgaivinome apmirusią TMD, susilikvidavusius jos skyrius, arba neveikusius per eilę metų, sukurėme keletą naujų skyrių; žodžiu, pastatėme TMD ant kelio kultūrinės veiklos ir organizacinės pažangos, padaugėjo narių skaičius ir TMD išdo medžiaginė išgalė plėtojimui kultūrinės veiklos.

Bet šis realus ir įtemptas organizacinis darbas gyviniui ir stiprinimui TMD kultūrinės ir organizacinės veiklos privalo šį metų turėti daugiau pasisekimo ir aktualumo. Todėl kviečiu į talką organizacinio darbo visus TMD skyrių gerb. narius. Pradėkime organizacinį darbą su šio rudens sezono pradžia ir plėtokime, gyvinkim per sekamą žiemos sezoną, kad mūsų draugija susilauktų del kartus daugiau narių ir turto savo išdo. O tikslo mes pasiekime, jeigu visi šiam tikslui — organizacinio darbu pasišvesime savo laisvu laiku.

TMD seimas įvyks 1948 metų vasarą Bostone, todėl mūsų pareiga iki sekančio seimo rimtai padirbėti ir sudaryti sąlygas pasirengimui į seimą ir jame pasidžiaugti pastarųjų dviejų metų TMD organizacinės veiklos daviniais.

Walter M. Chase,
Seimo Kom. narys.

Pirmosios Dvasinio Smugio Žymės

(Taša nuo 2 pusl.)

gauna kokio nors viešbučio tarnaitę, turinti ten padorų kambary, gerą maistą ir savaimę suprantama iš savo uždarbui pragyventi pati viena, be šeimos. Reikiška, iš visų dirbančiųjų lietuvių ir tariamai lietuvių pabėgėlių mažiau pusės atsiliepi į savo pačių išrinkto komiteto prašymą, o ir tai dar kaj kas rado reikalo siunčiamus pinigus apspiaudyti, kad tai pajustų tie, kuriems buvo manoma bent kiek pagerinti nedėkingas darbo sąlygas.

3. Vienoje pabėgėlių stovykloje ilgą laiką tarnavo vietinis ukio vedėjas, kuris nuolat gintuokliavo, o kad turėtų tam lėšų, nuolat skriaudė lietuvius, nuvogdamas dalį jiems skirto skurdaus maisto davinio. Buvo mėginta su juo kalbėti geruoju, buvo mėginta skustis irgi vietiniam stovyklos komendantui, bet kaip žinoma "varnas varnai akies nekerta", o todėl ukio vedėjas galėdavo tokiais atvejais arba tik pasijuokti, arba nesivaržydamas pasakyti: "Jei jums mano tvarka nepatinka — važiukite namo, pas bolševikus, kad jie greit jus iššaudytų!" Po labai ilgų pastangų ir sunkumų vis tik lietuviams pasisekė ir to ukio vedėjo ir komendanto atsikratyti ir jie liko pašalinti. Po to, ukio vedėjo vietą užėmė vienas asmuo, kuris gerai laikais neblogoi gyveno Lietuvoje, bet tam tikram momentui užėjus atsisakė Lietuvos pilietybės ir išvažiavo į nacionalsocialistinę Vokietiją. Igyjęs naują pilietybę ir naujų tautiečių pasitikėjimą, jis buvo pripažintas "Ostlandiečiu" vokiečių ir todėl karo metu liko atsistatęs Lietuvoje jau kaip naujų ponų ištikimas tarnas, kuriam net pavedė šakių apskrityje valdyti svetimą turtą. Kokiais keliais ir kokia kaina tas asmuo sugebėdavo praityje buti likimo išrinktuojų, dabar ne

taip svarbu. Svarbu tai, kad lankstaus stuipurkaulio ir liežuvio dėka jis tokiu išliko ir iki šių dienų. Po Vokietijos kapituliacijos jis vėl "pasijuoto" esąs lietuvis ir įsispraudė į lietuvių pabėgėlių tarpą. Prilindęs kur reikia ir panaudojęs prityrusio intriganto taktiką, tas asmuo įgyjo pasitikėjimo ir palankumo vietinių stovyklos viršininkų tarpe ir šiandien jis vėl išrinktasis — ukio vedėjas. Dabar girtauja jau "savas" ukio vedėjas, kuris jau irgi išmoko buvusio ukio vedėjo metodu, o taip pat pradeda tautiečiams "patarinėti" važiuoti namo — jei nepatinka!" Man šiuo atveju nerupi pavieniai asmenys iš pabėgėlių tarpo, kurie nuėjo tarnauti svietiniams, tačiau tokių "savų" parengimų pabėgėlių tarpe atsiranda nuolat daugiau ir kaip tik jie savo nelaimės draugams padaro daugiausiai žalos. Jie paprastai buna dar uolesni negu tie, kuriems jie pradėjo tarnauti ir kaip tik jie intrigomis ir įvairiomis nešvariomis provokacijomis sugeba suvėdinėti sąskaitas su tais, kuriuos skaito sau pavojingais ar nepageidaujamais. Tuo budu stovyklose vis daugiau įsviešpatauja iš vienos pusės šunuodegavimas ir žiaurios grupės žmonių protekcionizmas, o iš kitos pusės intrigų ir įvairių provokacijų baimė visų likusių pabėgėlių, kurie pasijunta patekę į uždargą ratą, iš kurio išėjimo nėra. Jie nesiryžta protestuoti, nes žino, kad juos tokiu atveju pulty ne tik svietmieji, bet ir tie iš jų pačių tarpo, kurie dabar jaučiasi esą įtakingi, o todėl gali skriausti ir išnaudoti savo tautiečius kiek tik jiems patinka. Galima įsivaizduoti, kaip šitokie santykiai veikia tarpusavį pasitikėjimą, solidarumą ir visą tai, be ko tremtinių gyvenime darosi dar sunkesnis, o atsparumas mažesnis.

Tokių pavyzdžių galima rasti beveik visur ir jų pasitaiko nuolat daugiau.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad belaukiant emigracijos galimybių pabėgėliai pradeda puti iš vidaus ir tas puvimas pasireiškia ne tik eilinių žmonių tarpe, bet ir ten, kur jis yra pavojingiausias — bendruomenių viršūnėse.

Jei svietimų paskirtas taip vadinamas "stovyklos patikėtinis" lietuvis (kuris sutiko taip pasivadinti, nors tautiečiai niekad jo toms pareigoms nebuvo išrinkę) staiga gauna progos išstumti iš įvairių nors ir menkai apmokamų stovykloje pareigų kelias savo tautietes, kad tuo budu padaryti vietos savo žmonai ir abiems dukterims, jei jis apgyvendinamas atskirame bute, jei staiga jam jau nereikia rūpintis dasipirkti papildomo maisto, tai kiekvienas tos stovyklos pabėgėlis supranta, kad tomis svietimųjų malonėmis jis apipiltas ne už savo išvaizdą, o tuo labiau ne už dorą, savo tautiečių atstovavimą. Galima įsivaizduoti, kaip šitoks patikėtinis informuoja pripuolamai į stovyklą užvažiavusių užsienio korespondentą, kuris papraso pas jį duomenų apie stovyklos sąlygas ir apie santykius su administracija.

Visa tai yra visų matoma, visų žinoma ir visų suprantama, o nėra jokios abejonės, kad tai dar labiau pagreitina liudną procesą, vykstantį pabėgėlių tarpe.

Tos valstybės BALF'o reikalų vedėjas š. m. gegužės mėn. 23 d. gavo iš BALF'o centro Amerikoje raštą, kuriame tarp kitko buvo parašyta: "Emigracijos reikalams BALF'as visiškai neturi sąmatos ir dabar nenumatoma, kad tam reikalui lėšų susirasitų lietuvių visuomenės tarpe. Lietuvių emigracijos klausimams yra labai didelis ir gero kaimo painus. Šiame reikale lietuviams turės ateiti pagalbą atitinkamos tarptautinės organizacijos". Matant šitokio turinio pranešimus darosi labai skaudu, nes laikas visiems suprasti, kad tremtiniai turi tik del kelių: skubią emigraciją, arba pražūtį.

Vytautas.

Kuopų Susirinkimai

Aliquippa, Pa. — SLA 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 26 dieną, 6:30 val. vakare, pas draugus Einikius, 1501 Green Street. Nariai ir narės kviečiami dalyvauti susirinkime, nes kiekvieną susirinkime kas nors randasi nutarti. Taipgi užsimokėkite savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taigi visi prašomi pributi.

J. Plečkaitis, sekr.

Los Angeles, Cal. — SLA 75 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 29 d., Polish Center Klubo patalpose, 843 S. Bonnie Brea Street. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vakare. Kviečiami visi SLA 75 kuopos nariai dalyvauti šiame susirinkime, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Pakalbinkite savo pažįstamus ir draugus prisirašyti prie SLA 75 kuopos.

Nors susirinkimui vieta yra nauja, bet privažiavimas labai

14 šimtų 14

Įvairių juokų ir dainų knyga. Jeigu dar neskaitytė, tai reikalaukite. Kaina \$1.50.

Kita mažą dainų knygėlė. Kaina 50 centų.

Reikalaudami kreipkitės:

JUOZAS RATKUS,
901 S. W. 27-th Ave.,
Miami 35, Florida.

parankus. Važiuoti reikia W. 7-th Street su R. ar S. karais arba Alvarado busais.

P. Žilinskas,
SLA 75 kp. sekretorius.

VISOS

SLA KUOPOS

DALYVAUKITE

VAJUJE!

SIŪSKITE KALEDINIUS PAKIETUS Sea-Gull Shipping Co.

Pirmoji Lietuviška Bendrovė siunčia maisto ir rubų pakietus į Europą.

Bendrovėje galima gauti jau gatavus maisto pakietus.

Pakietas No. 1 — 11 svarų \$7.00

Pakietas No. 2 — 21 svarų \$10.00

Pakietas No. 3 — 11 svarų \$5.50

Bendrovės pakietai sudaryti iš pačių geriausių ir Europoje reikalingiausių produktų.

Užsakyti galima ir paštu.

Kiekvienas užsakytojas gauna Bendrovės pakvitavimą ir iš "Post Office Department" kvitą apie jo užsakymo pildymą.

Reikalaukite kainaraščių ir informacijų.

SEA-GULL SHIPPING Co.,

560 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinų ir ligoje pašalpų

Cekiali Kraštyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui
Spalio 11 Dieną, 1947 Metų

Išmokėtos pomirtinės

ELZBIETA MAROZAS, 109 kp., Chicago, Ill., gimus liepos 2 d., 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruod. 7 d., 1938 m., mirė rugp. 25 d., 1947 m. širdies liga. Velionės dukterei, Onai Marozas, pomirtinės išmokėta \$500.00

JUOZAS ACAS, 109 kp., Chicago, Ill., gimęs kovo 15 d., 1888 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė rugps. 4 d., 1921 m., mirė rugps. 7 d., 1947 m. vėžio liga. Velionio pusseserei, Marei Narbutas, pomirtinės išmokėta \$150.00

VINCAS SALVESTRAVICIUS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs bal. 17 d., 1894 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spal. 6 d., 1929 m., mirė rugps. 17 d., 1947 m. širdies liga, Velionio moteriai, Onai Salvestravičienei, pomirtinės išmokėta \$600.00

Viso \$1,250.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$110,948.66

Išmokėtos ligoje pašalpos

E. PUIDOKIENĖ, 11 kp., Waterbury, Conn. Sirgo 4 savaites ir 3 d. \$54.00

P. ZIENIENĖ, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 3 s. ir 1 d. 31.00

O. PIETERIENĖ, 27 kp., Auburn, Ill. Sirgo 9 s. 54.00

K. TURUTIENĖ, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 17 s. ir 1 d. 87.50

J. KARSOKAS, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 10 s. ir 3 d. 74.25

M. SCALZITTI, 62 kp., Lorain, Ohio. Sirgo 1 s. 6.00

M. DAUNORAIC, 76 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 8 s. ir 2 d. 50.00

M. GARDULIENĖ, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 24 s. 146.00

M. PEZINĖ, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 12 s. 108.00

M. MASAITIENĖ, 141 kp., So. Fork, Pa. Sirgo 9 s. ir 2 d. 56.00

J. ZEMAITIS, 146 kp., Minden, W. Va. Sirgo 11 s. 65.50

K. RUMBAUSKIENĖ, 153 kp., Du Bois, Pa. Sirgo 6 s. 36.00

J. STALIORAITIS, 180 kp., Buckner, Ill. Sirgo 24 s. 108.00

E. TRUMPICKIENĖ, 198 kp., Akron, Ohio. Sirgo 6 s. ir 3 d. 19.50

Z. ADOMAITIENĖ, 235 kp., Albany, N. Y. Sirgo 3 s. ir 2 d. 20.00

S. PIKA, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 24 s. 105.00

Viso \$1,020.75

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$48,134.75

M. J. VINIKAS,

SLA sekretorius.

STANLEY INSURANCE SERVICE

INCORPORATED

GENERAL INSURANCE

209 East Fayette Street, Baltimore 2, Md.

TELEFONAS: PLAZA 3700

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

JUOZAS STALINAS

arba

Kaip Kaukazo Razbaininkas
Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažysta Staliną nuo jo kūdikystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavo bankus ir kaip jis žudė savo sebrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, vietų ir vardų nurodymais.

Brošiūra didelio formato, raudonais kaip kraujas viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 centai. Gaunama "KELEIVIO" knygyne:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.